

מנפרד

מ א ת

לורד בירון

פואימה דרמטית

תרגם מאנגלית

דוד פרישמאן

גש דברים, הירציו, בשמים ובארץ
עצמים מאמר יראו כל חוקריכם בתלומותם.

הנפשות:

מנפרד.

צ'ד.

פהן אב בהיכל מוֹרִיס הקדוש.

מנואל.

הַרְמֵן.

רוח ההרים, הממנה על האֲרָפִים.

אהרימן.

נְמִיִּים.

הפּרצות, הממנות על גורל האדם.

רוחות ועוד.

מקום הדרמה באֲרָפִים העליונים — מקצת בארסון מנפרד ומקצת בהרים.

אַקט ראַשון.

מחזה ראשון.

מנפרד לבדו - המקום: יציע גוסית. - המוקד: חצות לילה.

מנפרד.

אַמלאַ הַכְּנִיָּה שְׁנִית, אֶף־כִּי לֹא חָצִיךְ לְהַגִּיד
כְּכִלְ־אֲשֶׁר שׁוּמָה עָלַי! הֵיזוֹת עוֹד יוֹשֵׁב וְעָר:
תְּנוּמָתִי, אִם אָנוּס מַעַט, לֹא שְׁנָה הִיא, זוֹרֵה־
הַגּוֹת תְּמִיד גַּמְשָׁכָה - וְלַעֲצוֹר אֹזָה לֹא אוֹכֵל;
בְּלִפְנֵי לִי לִיר שְׁמֵרִים, וְעֵינַי אֶסְגוֹר לְכַעֲבוֹר
הַעֲמָק לְהַפִּיט אֶל־קֶרְפִּי. וּבְכִלְ־זֹאת אֲנֹכִי חִי
וְצֶלֶם וְדַמּוּת לִי כְּאַחַד הָאָדָם שֶׁנִּשְׁמָה בְּאֶפֶסוֹ
וְאֵלּוֹ יְבִעְתִּי כִּי טוֹחֲנִים הַפְּנָעִים לְנִכּוֹן תִּרְהוּ
אֶל־כִּלְ־דַעַז הוּא מִכְאוּב כָּרֵב לְחֻקְמָה בְּאָדָם
כִּן יִרְשָׁה לְקוּט דְּנַפְשׁוֹ בְּכֹאֵל עַד־תִּהְיֶה הָאֵמֶת
הַכֶּרֶת כִּי עֵץ הַדַּעַת אֵינִי גַם עֵץ הַחַיִּים.
וְסִימִי כְּכֹר כְּכִלְ־חֻקְמָה, בְּחֻקְר וּבְרֹנִי כִלְ־כֶלֶא
וּבְדַעַת הַעוֹלָם וְצִבְאִיו; נִהַן לְרוּחִי הַכֶּחַ
לְכַבֵּשׁ כִּלְ־אַלֶּה לְנַפְשִׁי - וּמִיֶּזֶל לֹא הָיָה בְּהַמָּהוּ
עֲשִׂיתִי עִם אָדָם טוֹב וְטִיב מִצְּאִתִּי גַם אֲנִי
בְּהַרְבֵּ הַיָּמִים מֵאָדָם - יִמְזִיעַל בְּאַלֶּה לֹא הָיָה;
וְאוֹנִקִּים קָמוּ עָלַי וַיִּחַנְּקֵלוּ אֵלַי וְלֹא יָבִילוּ.

וְרַבִּים בָּרְעוּ לְפָנַי — וּמוֹעִיל לֹא הָיָה בְּאַלְהֵי;
 וְסֹכֵב יָרַע וְחַיִּים וְכַח וְתִשׁוּקוֹת בְּנִפְשׁ —
 כָּל־אֲשֶׁר אִמְצָא בְּבָדָם — בְּהַגִּיעַם אֵלַי וְהָיוּ
 כְּגִשְׁם בְּתוֹךְ הַחַיִּל לְמַגַּע הָאָרֶז הָאֵת ד. —
 אֵין פֶּחַד לְפָנַי, וְאֶחֻשׁ בְּלִבִּי אֶת־סִבְלֵי הַקְּלָה
 הַרְכִּץ עַל־אִישׁ אֲשֶׁר יִרְהַ מַּעֲוֹדוֹ הַיִּרְאָה לְנִפְשׁוֹ
 או הַלְמֻת לֵב מִתְקַנָּה או רוּחַ מִתְפַּעֵם מִתְאַוָּה
 או אֶהְבֶּה בְּלֵב הָאֲרֻכַּת לְעִנְיָן או חִפְץ בְּחַיִּים. —
 וּבָבוֹן לְמַלְאכְתִּי עֲתָה! —

הוּי אַתֶּם, מַלְאָכִים נְעֻלְמִים!
 הַרוּחוֹת אַתֶּם כְּלָכֶם מַעֲוֹלִם וְעַד־עוֹלָם מִסְבִּיב,
 אֲשֶׁר בִּקְשַׁתִּי מַעֲוֵרֵי אֶתְכֶם בְּאִזְרֵי וּבַחֲשָׁף —
 הוּי אַתֶּם לָשֵׁם הַמִּתְשׁוֹטְטִים סְכִיב עַל־פָּנַי הָאֲדָמָה,
 וּמִשְׁכָּן לָכֶם בְּשָׁמַיִם בְּעֵצִים הַדֵּק מִן־הַדֵּק —
 אַתֶּם שֵׁם אֲשֶׁר מְרַבֵּץ לָכֶם בְּמְרוֹמֵי כְלֵי־הַרִים
 בְּמִקוֹם אֵין־נְתִיב וּמִסְלָה, וְאֲשֶׁר מְחַלּוֹת עֶפֶר
 וְנִכְכִי יַמִּים בְּסִיחַד נְאֻמָּנִים אֶתְכֶם בְּכִרְיִתְכֶם —
 בְּקֶסֶם הַשֵּׁם הַזֶּה הַמְשַׁלִּיט אוֹתִי בְכֶם
 הַשְׁפַּעְתִּי אֶתְכֶם הַפַּעַם: עֲלוּ, עֲלוּ, הַגְּלוּ!

(דממה.)

הַאֲמַנֶם לֹא תִשְׁמְעוּ אֵלַי? — וּבָבוֹן בְּשֵׁם אֱלֹהֵיכֶם
 הָרֵאשׁ לָכֶם וְהִרְאִשׁוּן, בְּאוֹת הַנּוֹרָא הַזֶּה
 אֲשֶׁר מִפָּנָיו תִּתְרַדוּ, בְּעוֹזוֹ הָעוֹזוֹ הַנּוֹעֲלִים
 אֲשֶׁר אֵין־מָוֶת עִמּוֹ: עֲלוּ נָא, הַגְּלוּ, הַגְּלוּ!

(דממה.)

עוֹדֶם מִסְתוֹלְלִים בִּי. — רוּחוֹת שָׁמַיִם וְאָרֶץ,
 מִיָּדִי לֹא תִמְלָסוּ! בְּכַח הָעֵצוֹם מִכַּח
 כְּלֵי־נִבְרָא שֶׁהָיָה בְּאֶרֶץ מֵאָז וּמַעֲוֹלָם וְעַד־עֲתָה,
 בְּקֶסֶם אֲכַנְרֵי הַזֶּה, פְּלִיט כּוֹכָב מְכַה רְסִיטִים

בְּשָׂרֵי עֵינַי הָאֵשׁ שֶׁל עוֹלָם נִתְּן וְנִהָרָם,
 בְּשֵׂאִיל הַלְוֹז הַשָּׁטָה בְּגִלְגָּל עוֹלָם הַנְּצַח,
 בְּקַלְלַת עוֹלָם הַזֹּאת הַרְבֵּצָה מְאֹד עַל־נַשְׁמָתִי,
 בְּרוּחַ הַזֶּה הַרְדָּה בִּי וּבְקַרְבִּי וְעַל־סִבִּיבֵי —
 בְּאַלֶּה הַשְּׂפָעִתִי אֶתְכֶם לְהַפְנֹעַ אֵלַי: הַגְּלוּ!

בִּירְכָתִי הַיְצִיעַ מִתּוֹךְ הַחֲשֵׁכָה יִגְדֶה כּוֹכֵב. הַכּוֹכֵב עוֹמֵד תַּחְתָּיו. קוֹל זְמֵרָה יִשְׁמָע:

הַרוּחַ הַרְאִשׁוֹן.

בְּזֶה־הָאָדָם! רְאֵה, נְגִלְתִּי
 מִגִּי עֵבִים לְךָ, מִבְּיָתִי
 אֲשֶׁר רָקַם צְאֵלֵי אָמֵשׁ,
 אֲשֶׁר כָּסָה זֶהֵב הַשָּׁמֶשׁ,
 עָרַב חֲכָלֶת עִם־אֲרָגָמָן,
 וְהוּא אֶת־זְבוּלֵי קָרְבוֹ טָמֵן.
 חֲטָא הוּא דְבָרְךָ שֶׁהִקְשַׁבְתִּי —
 אַף עַל־קֶרֶן אֹרֹךְ רִכְבִּי
 חִישׁ אֶלֶיךָ, כִּי אֵינִי!
 טַגַּד, אָדָם, מֵה־צְוִיטָה?

קוֹל הַרוּחַ הַשֵּׁנִי.

מִזְבָּלָן הוּא מְלֶךְ הַהָרִים,
 הַמְעַטֵּר מִקְדָּמֵי הַיָּמִים;
 בַּסּ מַלְכוּת לֹו סְלָעִים, לְבוּשׁ מַלְכוּת לֹו עֵבִים,
 וְכֶתֶר לֹו שֵׁלֵג עוֹלָמִים.
 אֵינִי הַיְעָרוֹת לְחַלְצָיו מִחֲגָרוֹת,
 וְצִנּוֹת הַקָּרַח בְּכַפּוֹ;
 וְחִכּוֹ בְּנִפְלֹו, לֹא יִרְדּוּ לְשִׁפְלֹו,
 עַד אִמֵּר — וְהִשְׁלִיכֵן בְּאַפּוֹ.
 עַל־יְדֵי הַשֵּׁלֵג, הַגּוֹלְשִׁים וְקַפְּאִים,

לְאַטָּם מִמְּקוֹמָם יַעֲתָקוּ ;
 וְאַנִּי הוּא הַמִּפְקֵד לָהֶם וְהַתְּגַלְגָּלָה
 וְאַנִּי כִּי אֶצוּ וְהַתְּחַזְקוּ —
 כִּי רוּחַ הַהָר וְאֲדוֹנָיו אֲנִכִּי
 אֶבִּיט וְאֲדַמְתוּ חַתָּהּ
 וְרָגְזוּ מִוְסְדוֹתֶיהָ, וְעַד תַּחֲתִיּוֹתֶיהָ — :
 מִהֲתִשָּׂאל מַעֲמִי אַתָּה ?

קול הרוח השלישי.

בְּתַכְלֵת מַעֲמִי הַמִּים,
 שְׂגָלִים לֹא יִשְׁטְפוּ שָׁם,
 וְזָרָה שָׁם רוּחַ נוֹשֶׁבֶת,
 וְרַבֵּץ שָׁם תַּנִּין הַיָּם,
 וּבַתּוֹלַת הַמִּים עֲנֵדַת
 לְשַׁעֲרָה הַיָּרֵק זֶר צָב —
 עַד־שָׁמָּה זֶה לְחֶשֶׁף בָּא לִי
 כְרַעַם בְּגִלְגָּל רָב ;
 עַד־דַּמְמַת הַיֵּבֶל הַפְּנִינִים
 חֲדַר הַד קוֹיָה אֵלַי — :
 אֲנִי זֶה אֲדוֹן הָאוֹקֵינוֹס !
 הַגֵּד : מִהֲתִפְקֹד עָלַי ?

קול הרוח הרביעי

שָׁם בְּמִקוֹם הַזִּנְעוֹת גְּמוֹת
 עַל־פְּנֵי רְפִידוֹת אִשׁ,
 וְנַחֲלֵי גַפְרִית שֶׁרֶפָה מְצוּיִם
 כַּל־גַּל : עֲלֶה וְרַשׁ ;
 שָׁם הַמְּקוֹם יָסוֹד הָאֲנָדִים
 תִּכְוַעַע בְּחוּף הַתְּהוֹם,
 כַּמְדָּה אֲשֶׁר אֶל־מוֹל הַשָּׁמַיִם

יגביהו שיא אל-רום -

שם מולדתי אשר נטשתי

ברגע נתת הצו: -

עבד אני ללחש קסמיה

ורצונך לי יהיה לקוי.

הרוח החמשי.

רוכב אנכי על-מרכבות רוח.

הסערות - ביתי שם ;

הענן אשר עובתי עתה

מברקים עורו קם ;

פחץ מקשתי, על-ים ויבשתי

נחפזתי אליך בשערה ;

אנתי עפה, כברק חלפה.

ואחרי בתהום ליל נקברה.

הרוח הששי.

זבול לי בצללי תהומות הלילה -

על-מה הרגזתני בענף למעלה ?

הרוח השביעי

הכוכב המולך מאז על-גורלך.

זאת ידי מקדמי הימים בו מלכה:

מה רענן אז היה העולם ואין-אמש -

לא עף עוד כמוהו בסביבי השמש ;

זה ארחו במדה, זה עופו בנזת -

אז היה הנחמד בכוכבי תפארת.

אך בא יום - ונהפך לגוש של-להבים.

לבלבל באין תאר הנחפו בין-עבים.

לכפיד מעופף, לחתית ומארה

?צבא כלי-השחקים ובכל אשר ירא ;
 בפתח אשר נטע בקרבו מלכה
 ?תגלגל תדל נתיב ודרך לא ידע —
 מפצת בערה במרומי השחקים,
 ושקוץ משומם המשלח רק בקקים.
 אף אטה, הנהוג פה מטת על-ידי,
 הרמש, שלפי יבנתו ובערו,
 הן אטה בפתח — והוא לא כתר,
 כי שאול קף הוא עדאם אכניעה —
 אנסתני לרדת לרגעים מעטים
 למקום רוחות ידלים מקולך פה סתים,
 לבעבור אתופח עם-נפש כמוך —
 במה, הגד אפוא, גורלך אתמכה ?

שבעת הרוחות.

אדמה, ים, רוח גליל, הר וסער וכוֹכְבָה,
 את-כָּלֵם, בן-אדם תולעה, פקודתך אליך הועידה ;
 גקבצו, באו הרוחות כלם למשאלות לך-בך —
 מה אפוא תשאל ממנו, בן אדם רמה ? הגידה !

מנפרד.

— — שִׁכְח

הרוח הראשון.

צתמה — אתמי — ומה הוא אפוא ?

מנפרד.

את-זאת אשר בי בלפי ! הכיטו נא בי וקראו —
 זלא ידעתה גם אתם, ואנכי לא אוכל הגידה.

הרוח.

אנחנו יכלים לתת רק זאת אשר-יש בידנו:
שאל-נא עבדים לך או ממשיך או שלטון בארץ,
את-כלו או חלק ממנו; שאל לך אות או מופת
לכבוש לך היסודות, שאנו אדונים להמה,
את-אחד או כלם יחדו — והיו כלא-לה לך

מנפרד.

שכח — שכח את-נפשי — האמנם לא תוכלו למצות
מני עולמות בעלמים, שאמנם רדים בהמה,
את-זה אשר נפשי שאלת ?

הרוח.

לא לנו השלטון בנה,
גם לא בידנו הדבר; ואולם — למות תוכל.

מנפרד.

הייתן לי מותי שכח ?

הרוח.

יצירי אלקמות אנחנו
ואין אנו שחקים נצח. חיינו חיי עולמים,
ונה אשר עבר, או עתיד — לנו רק הנה הנהו
התמצא ב.ה לך מענה ?

מנפרד.

רק החל בי תהתליו —
ואולם הכח אשר העלה אתכם אלי הפעם,
הוא סגר אתכם בקדי. עבדים, אל תמרו רצוני!
הרות, הנשמה, הניצוץ, זה ניצוץ פרומתוס בקרבי.

הַבְּרֵק בְּנַפְשֵׁי פְּנִימָה — פְּלִיגָה בִּי נוֹצֵץ וּמִזְהִיר
 וְחֹדֵר עַד לְמַרְתָּקִים, כְּמִשְׁפֵּט הַרוּחַ בְּלִבְכֶם,
 לֹא נוֹפֵל מִמֶּנּוּ כִּלְמֵאוּמָה, אֶף־אִם רַק עֶפֶר לְבוֹשׁוֹ.
 עֲנוּ־לִי פֶן אֲרָאָה אֶת־יְדֵי אֶתְכֶם וַיִּדְעַתֶּם מֶה אָנִי !

הרוח.

את אשר ענינו, נענה. וזה אשר אותך ענינו
 הלא הוא גם בדבריה.

מנפרד.

מה־נה עניתם אפוא ?

הרוח.

אם אמת הוא אשר אַמַּרְתָּ, כִּי כְרוּחֵנוּ רוּחְךָ,
 אָז הִנֵּה עֲנִינוּ אוֹתְךָ, כִּי זֶה אֲשֶׁר פִּי הָאָדָם
 יִקְרָא לוֹ מִנֹּת בְּשִׁפְתּוֹ — אֵין לוֹ עֲמֵנוּ דְבָר.

מנפרד.

כִּי־עַתָּה רַק לִשְׂוֹא קְרֵאתִיכֶם מִזְכוּלְכֶם אֲלֵי ;
 לֹא תוּכְלוּ, אוֹ לֹא תִחַפְצוּ, לְעַוְרֵ־לִי.

הרוח.

רק צנה :

כִּלְמֵה שִׁישְׁנוּ לָנוּ לְפָנֶיךָ נְשִׁימוּ וְלֵךְ הוּא :
 שִׁים לְבָרְךָ לְזֶה בְּטָרִם תִּשְׁלַחֵנוּ מֵעַמְּךָ וּשְׂאֵל —
 שְׂאֵל מְלוּכָה אוֹ שְׁלִטוֹן אוֹ גְבוּרָה, שְׂאֵל לֵךְ אַרְבֶּךָ יָמִים —

מנפרד.

הוי קללה ! מה־לי ולְיָמִים ? אַרְבָּים מְדֵי לִי גַם יָמִי,
 יָמִי שְׁנֵי חַיִּי אֲנִכִּי — סוּרוּ, גִּשׁוּ הַלְּאָה, הַעֲלוּ !

הרוח.

רק רגע עוד: הן באנו, ולכן תן ונעבדך;
 שים אפוא אל-לב והגד, האין לך זולת זה דבר,
 שיש בידנו לעשותו וערכו לא נקלה בעיניך?

מנפרד.

אין לי כל-דבר! — אף עמדו — עמדו עוד רגע רק אחד —
 חפץ אנכי לראותכם פנים אל-פנים. את-קולכם
 שמעתי בדברו אלי; מתוך ונוגה צלצולו
 קשירה על-מים רבים; ואנכי ראה לפני
 רק מראה מוצק אחד שש-כוכב נגה גדול,
 ודבר לא אראה זולתו. גשו נא אלי בתבניתכם.
 האחד או כלכם יחד, בצלמכם אתם ודמותכם.

הרוח.

אין צלם לנו ודמות, זולתי דמות היסודות,
 שאנו המקור להיותם ואנו הרוח שבקרבתם:
 בחר אתה לנו הדמות — ונגלה אליך בתוכה.

מנפרד.

לא לי הפחירה הזאת; אין תבנית על-פני האדמה
 נמאסה או טובה בעיני; פי על-בן יקום האחד,
 העצום מקלכם יחד, ולבש פרוצונו המראה
 הנבחר מפל-זולתו בעיניו. — קום וחושף!

הרוח השביעי

(יגלה בתבנית אשה יפה).

הבטו

מנפרד.

הוי אל אלהים! אם-ככה הוא ואם אתה
 לא מקסים בנב פה ולא תזון מהמלות בלך,

כִּי־עַתָּה אֲאַשֶׁר עוֹד. תִּנְנִי וְאַחֲזִיק בָּךְ,

— — תִּנְנִי וְנָשׁוּב עוֹד — —

(התמונה נעלמת).

הוֹי, לִבִּי בִּי נִשְׁפָּר

(מנפרד נופל ארצה מוזעלף).

קול לחש יקמע!

כִּי תִטְבִּיל בַּגְּלִים קָרוֹן הַלְיָנָה,

כִּי־תִגַּה בְּדֶשָׁא תוֹלַעַת הַקּוֹץ,

וְתִפּוֹל עַל־קִבְרֵי אֵשׁ מִצְנָנָה,

וְיִתְעַה אֹרֶךְ מִתְעַה עַל־מִשְׁטַח הַבַּיִת

כִּי־יִפְלֹו כּוֹכָבִים בְּרַעַשׁ כְּמֵרוּמִים,

וְעֵנֹו לָהֶם הַיְנָשׁוּפִים הַהוֹמִים,

וְעֲמָדוֹ מִסְכֵּיב הַעֲלִים דָּם

בְּצֵל הַגְּבֻעָה הַיָּרֵד מָרֶם —

אָז רוּחִי אֲנִכִּי תִנּוּחַ עָלֶיךָ

בְּעֵז וּבְקֶסֶט, וְהִיא תִנְהַלְךָ.

וַיְהִי כִּי־תִפּוֹל עָלֶיךָ תִרְדְּמָה —

אֲךָ הִגַּה לֹא יִישַׁן בָּךְ גַּם הָרוּחַ

יֵשׁ צֶלַי, וְהוּא לָעַד לֹא יִפּוֹת,

יֵשׁ שְׁעִפִּים, וְהֵם אֵין כְּנוּס מִהֶכָּה,

קֶסֶם לֹא־הוֹעַ, וְאֵיתָן וְתִקְיָה

תְּמִיד תְּמִיד עָלֶיךָ יִקְיָה;

יִכְסֶף תְּמִיד כְּבִגְדֵי הַמָּת,

וּכְמוֹ בְּצִנְנָה יִסְבֶּךָ כִּלְעֵת —

אוֹ־אָז וְנִאֲחֲזִיתָ עַד־קֶץ כִּלְעֵתִימִים

בְּרִתְּקוֹת רוּחִי זֶה עִם־הַקְּסָמִים.

וַיְהִי כִּי בָבְאִי לֹא רָאָה תִרְאֲנִי —

אֲךָ עֵינֶיךָ גַם־אָז הָלֹא תַחֲוִשְׁנִי

כְּחוֹשׁ אֶת־הַחַזוֹן, וְהוּא עוֹד לֹא נִרְאָה,
 אֶךְ קָרוֹב לָךְ הוּא וְהִנֵּה וְהִנּוּ;
 אוֹ-אֲזוּ וּתְקַפּוּף תַּעֲלָמוֹת פְּלִינְרָאָה,
 וּתְבִיט לְאַחֹר לְבַעֲבוֹר הַכִּינּוּ —
 וְרֵאִיתָ וְהִיִּיתָ פְּלִי מְשׁוּמִם,
 וְהִגָּה אֲנֹכִי בַק צִלְךָ הַדּוּמִים
 בַּק כַּתָּף זֶה שֶׁלְּבָבְךָ הַכִּירוּ
 וְשׁוּמָה עֲלֶיךָ בְּכַל־זֶה לְהַכְתִּירוּ.

זֶה נַחֲשׁ קָסֵם, זֶה לַחֲשׁ אֲלָה
 מִרְחֵם אִמָּה קַדְמָה בְּקַלְלָה;
 לְבַד הָרוּחַ מֵאַרְבַּע הָרוּחוֹת
 וַיִּשֶׁם בְּכַכְלִים אוֹתָךְ בַּכַּת,
 וּמַנִּי הַסְּעָרָה קוֹל קָדָא בְּטַחוֹת:
 הַנּוֹר, הַנּוֹר מַעֲלֹז וּמְשֻׁמֵּחַ!
 וַיְהִי לָךְ לְיָלֶה כְּבַד אִפְלֵ וְאַמֶּשׁ,
 שֶׁיִּמְנַע מֵעַמְּךָ תַּנְחָמוֹת כּוֹכְבֵי,
 וַיְהִי לָךְ יוֹמָם יוֹם נִגְה וְשִׁמֶשׁ,
 הַמְצִנֶּה בַק לְקָרוֹא: לוֹ שֶׁקַע בְּעֵקְרוֹ

כַּתְרָמִית דְּמַעְתָּךְ, הַזְכָּה עוֹלָמִית,
 שְׁחַטְתִּי מִיַּץ לִי, שֶׁכַּחוּ לְהֵמִית;
 מִלְּבָב מְצִיתִי, מִתַּחַת לְעוֹרוֹ,
 אֶת־בְּמוֹ הַשְּׁחֹר מְשֻׁחֹר פְּלִי-מְקוֹרוֹ;
 מְשֻׁחֹק שֶׁפְתִיךָ גִּזְלִיתִי הַנְּחֶשׁ,
 זֶה שֶׁהַזְּפִתִּל בְּלֶט שָׁם וְרַחֵשׁ;
 מִפִּיךָ רְדִיתִי אֶת־זוֹב פְּלִי-הַנְּעִימוֹת,
 שֶׁהֵן הֵן הַסְּתִירוּ בְּחֶבֶן כְּלִיל פְּלִמּוֹת —
 וַיְהִי כִי בְּחַנְתִּי כְּלִי-רוֹשׁ וְרוֹשׁ,
 נֶאֱרָא כִי רוֹשֶׁךָ לְכֹל לְרֵאֵשׁ.

בַּקִּפּוּן לְבָבְךָ וּשְׁחֹקְךָ, שְׁחֹק שְׂקָר,
 בְּתוֹמֵם כָּל תְּכַכִּיף בְּאֵין רָץ וּבְאֵין תְּקָר,
 בְּעֵינֶיךָ הַנִּרְאָה בְּכִלְיִי תִמְתַּ צְדָקוֹת,
 בְּרוּחְךָ הַסְּגוּרָה בְּתוֹךְ אֲלֵפֵי תְלָקוֹת,
 בְּיִתְרוֹן כְּשֵׁרוֹנֶיךָ לְבִטָּר בְּסִבּוֹת,
 כִּי לְבָבְךָ לְבִטָּרָדָם וּמִלֵּא נְדִיבוֹת,
 בְּזֹאת אֲשֶׁר אָח הָיִיתָ לְקִין
 וּבְצַר לְאָחִיךָ צַהֲלֵתָ כִּינִן —
 בְּכִלְיֵי אֵל אֲקַשְׁלֶךָ וְאֲקַרָּא בְּקוֹל
 הַהִינָא לְנַפְשֶׁךָ אַתָּה לְשֵׁאוֹל ו

וְעַל-רֵאשֶׁךָ אֶצַּק אֶת-פֶּךָ הַמְרַעְלָה,
 וְהִימָה לְמַסָּה לְנַפְשֶׁךָ הַהוֹלְלָה ;
 אֶל-שֹׁנֵה לֶךְ וְאֶל-לֶךְ מְנַת,
 וְהִי גוֹרְלֶךָ רַק בְּלֵהוֹת צִלְמֹת ;
 וּמִוֶּחֶךָ תִּבְקַשׁ, וּרְאִיתוּ רַק סְבִיב,
 וּמִלְּאֶךָ חֲתִית — וְכָבֵה כְּשִׁבִיב.
 רְאֵה הִנֵּה הַחַלִּי הַקָּסָם אֶת-פְּעֻלָּיו,
 כְּבָר הַשְׁלִיךְ עָלֶיךָ דוּמָם אֶת-כְּכָלְיוֹ ;
 מִצָּדֶךָ דְּבָרִי, וּבְאֵין-סוֹף
 יִמְחַץ לְבָבְךָ. — הַעֲלֵה וְתִלּוֹף !

ס ח ז ר ש נ י

זר היונגפרווי. — עת-בקר. — מנפרד לבדו על-כף סלע.

מנפרד.

הַרוּחֹת אֲשֶׁר קָרָאֲתִי, הִמָּה עֲבוּגֵי —
 הַפְּשָׁפִים אֲשֶׁר דְּבַשְׁתִּי, הִמָּה רַק רְמוּגֵי —
 הַתְּשׁוּעוֹת אֲשֶׁר בְּקַשְׁתִּי, הִנֵּה רַק הֶלְאוּגֵי ;
 לֹא אֲכַטַּח עוֹד עַד-עוֹלָם בְּדַבַּר חוּץ לְאָדָם,

כי עז ושלטון אין לו על ימי הזמן שעבר,
 ועמידות, בטרים ירדו ימי הזמן שעבר
 לתהומות המחשבים, לא אדרוש. — אמי-ארצי ו
 ואתה יום, המחפש מוצאו פה לפני,
 ואתם הרים סביב, קמה כה ימיתם,
 נאני אני לאהבה אתכם הן לא אוכל ?
 ואת גם את העין הגדולה המנהירה
 על-פני היקום מסביב, על-הארץ ועל-כל צבאת,
 ופקוחה היא על-כל, ומקור תענגות היא
 לנשמת אף כל חי — אל-לבי לא תאירי.
 ואתם סלעים רמים, אשר על-שפתכם אעמוד
 ואביט על-גדות הנחל השוטף את למטה
 ואראה הפרושים הגבהים, והמה קמטו תחתם
 והיו כשיחים קטנים מעצם מרחקים נוזאים, —
 ענו לי : אם קפיצה אחת, גיד יד או מדרף רגל
 או רוח נושבת רגע, כיתתקוף אותי פתאם,
 יכלים לקלע אותי עד-ערש לב-הצורים,
 לנות שם עד-עולם — על-מה זה אמתהמה ?
 אחוש בלבי החפץ — ודלג לא אדלג ;
 אראה הרעה בעיני — ולא את מפניך אחר ;
 ראשי הולך סבב — ורגלי תעמוד תכון ;
 בקרבי כח פלאי והוא העוצר אותי
 וחמך גורל לי לחיות ויהיסיף לחיות, —
 אם נקרא חיים לזאת אשר נשא אשא עמי
 את-סבל שממות רוחי ואהי לנשמתי קבר ;
 כיהנה חדלתי בקש חשבון לפעלי אני —
 זאת עצלות האחרונה אשר הכשילה הרע —
 (גשר יתעופף).
 הוי אתה צפור פנת, ציר בנקע עבים
 ורוכב בערבות עד-גבהי שיא שמים !

הן יכלו תוכלו בעופה קטוש עלי לבכור
 שימני לה לשלל ולטרף לגוללה;
 אף הגה תחלוף הלאה למקום לא תוכל עין
 להביט עוד אתריה, ועינה רק לבדה
 תחדוד פה למטה, למעלה או לפנים,
 תדר ונקב היטב. — הוי, מה־יפניתי!
 מה־יפה כל־העולם עד־כמה שיראה!
 מה־תחמד הוא בפעליו ונתמד באשר הוא!
 ואנחנו אשר אדוניו יקרא פינו לנו,
 תצינו אנחנו עפר ותצינו השני אלים,
 וכה או כה לא נספון לרדת או להתרומם;
 רק ערב רע אנחנו, וערב הבא נביא
 אל־בין היסודות סביב; לפנו ישאף בנו
 עבדת וגאון יחד, ואנחנו פה נלקמים
 עם־פגעי ארץ שפלים ועם־מחשבות שקקים רמוח
 עד בא המות לנו להכניענו ולשימנו
 לזאת, שפינו יהא מהזכירה אל־נפשנו
 או דבר פה לאחר. — צליל קול אני שומע!
 (קול חליל רועים בשמע מרחוק).
 קול תרועת חליל הוא מחלילי ההרים פה!
 פי עתות ימי קדמונינו לא היו פה עדנה
 רק משל בפי הרעים; עוד נשמע פה בשדות
 קול תרועת חליל עלה עם־צליל העזר יחד;
 מה־צמאה נפשי לשתות הקולות המתוקים האלה!
 מי־ימן והייתי עפה לרוח לא־גראה לעין,
 לרוח הצליל המתוק, לנשמת חיי הקולות,
 לנפש הנגינה החיה, להדונה באפס חמר —
 לחיות ולמות יחדו עם־צלילי הקולות הברוכים.
 שהם הולידו אותי! —

הציד.

גם פה על-פני המסעה
 חמקה האילה ממני; פה רגלה זאת המהירה
 רמתני הפעם הזאת; צידי היום לא ישנה
 בעמלי הרב הזה אשר אימות מנת עמו. —
 אף מי-נה האיש הלז? איננו לפי מראהו
 גם הוא כמני ציד, ובכל-נה עלה עלה
 עד שיא המרומים האלה, אשר לא יעלו אותם
 אף שוכני ההרים בנה, זולתי ציד פחור.
 שמלה נבחרה לבשרו ופניו פגבור חיל
 ומראה לו כמראה אחד מרבי הארץ
 מקרב בני החזים — ככה אראנו מרחוק.
 הבה ואקרב אליו —

מנכרד.

(לא יראה את הקרב).

פי ככה הייתי עתה —
 קדקד כפסתי שיבה מתגרת פחזים פתאם,
 דמה לברושים אלה מנפצי סערת רוח,
 הריסת הרף אחד בלא ענף ובלא קלפה,
 גזע אשר רקב עם-שרש אשר קלף
 ובקרבו תש רק אהת, פי הולך הוא ומת —
 ולתיות כמוהו עתה, ולתיות לנצח ככה,
 בעוד נוצרתי אחר! — ועתה פני קמטו,
 קפדו ברגע אחד — לא בשנים ולא בנמים —
 ענו בכור הנקנה — ונמים אאריך ככה! —
 הוי גושי קרח נפל, סלעי גלי שגג,
 ונשבה בהם הרוח והתגלגלו פתאם ארצה
 וקברו ההרים תחתם — הוי באו, פצצו אוריו
 הנה את-קולכם אשמע מלמעלה ומלמטה,

כִּלְרַגְעַתְּ תִפְרֹץ הַסְעָרָה, וְעַלִּי עֲלֵי תִפְסְחוּ,
וְנִפְלְתֶם רַק עַל רֵאשֵׁי יְצוּרִים תִּפְצִי תַיִם.
עַל־יְעָרֹת בְּעֻנְיָם וְרִכִּים, עַל סִכּוֹת וְעַל־בְּתֵי הַחֲוֹתִים
שֶׁל שׁוֹכְנֵי הַכְּרִים שְׁאֵנְגִים הַחֹלְלִים שֶׁלָּנָה נִצְחָת.

הציד.

הַגְּהֵנָה הַחֵלֶל הָאֵד לַעֲלוֹת בְּלֶט מִן־הַקָּעָה —
וְעַלִּי פֹה לְהִזְהִירוֹ מִרְדָּת, פֶּן יִחַטֵּיא בַחֶשֶׁף אֶת־דְּרָכֹנְךָ,
וְהַחַטֵּיא גַם־יִחַד עִמָּה אֶת־תְּכֵינִי, וְהוּא טָרִם יָדַע.

מנפרד.

עֲשֵׂן כִּסְבִּיב הָאֵד וְרִבֵּץ עַל־צְנִיפּוֹת הַקָּבֶת,
עֵבִים מִתְּפִלִּים לְרִגְלֵי, לְבָנִים וְשִׁקּוּיֵי גְפָרִית.
בְּקֶצֶף הַיָּם הַנִּגְרָשׁ בְּעַמְקֵי שְׁאוֹל תַּחְתֵּיהָ,
אֲשֶׁר כִּלְגַל וְגַל יִשְׁבֵּר אֶל שְׁפֹתֶי הַחַיָּה
הַמְּלֵאָה לָּה חֲטָאִים כְּחוֹל. — רֵאשֵׁי סִבֵּב הוֹלֵךְ!

הציד.

אֲגַשְׁנָא אֲלֵיו בְּלֶט; כִּי צַעַד נִחְפֹז מִקְרוֹב
יִפִּיל עֲלָיו אֵימָתָה, וְרִגְלָיו, לְפִי אֲשֶׁר אָרְאָת.
הִנֵּה הַחֵלֶל כּוֹשְׁלוֹת.

מנפרד.

הַרִים מִסְבִּיב וּפְלוּ
וְדָזְנוּ אַחֲרֵיהֶם בְּקִיּוּסֵם נִפְרָצִים בְּחוּף הַעֵבִים,
וְעַמֶּם הַרְגִּזּוּ יַחַד אֶת־מוֹסְדוֹת הָאֱלֹפִים אַחֲיֵיהֶם;
מִלְּאוּ יָרֵק הַגְּאִיּוֹת אֶת־מַפְלַל עֶפְרַיִם הַרִיסוֹס,
עָצְרוּ אוֹיֵשׁטֶף הַנְּחָלִים בְּעֻזּוֹ הַתְּפָרְצוֹתֵם פְּתָאם;
עָמְדוּ הַמַּיִם כִּגְד בְּחוּף הַצְּרָפֶל וַיִּבְקְשׁוּ
נְחִיב חֶדֶשׁ לְיִרְמֵם. כִּכָּה בְּיָמֵם מִקְדָּם

היה גורל מוגטרונָה — על־מה זֶה, על־מָה לא נצבתי
אֲנִי אִזּוּ מִתְחַתֵּיו ?

הציד.

הִזְהַר לְנַפְשֶׁךָ רַצּוּ

בַּךְ פְּסִיעָה עוֹד אַחַת קָךְ וְהִרְעָה הִנֵּה בָּאָה —
אִם־תֵּאָהֵב יוֹצֵרְךָ אֶל־תַּעֲמוֹד עַל־שֵׁפֶת הַשָּׁן מְקִיצוֹנָה וְ

מנפרד.

(לא ישמע בדברו).

בַּךְ קָבַר בְּנֵה לִו אֶמְצֵא וְהִיָּה לִי הוּא הַנְּבִחַר,
שֵׁשׁ תִּשְׁכַּבְנָה עֲצֵמוֹתַי בְּמִנוּחָה בְּתֵהוֹמוֹת מַעֲמָקִים,
וְלֹא תִפְזַרְנָה בְּזֶה עַל־מְרוֹמֵי הַסְּלָעִים הָאֵלֶּה,
מִשָּׁהָק לְרוּחוֹת סַעֲרָה — כְּמוֹ עֵתָה — כְּמוֹ־נֶה עֵתָה —
אַחֲרֵי הַגִּיתִי מִזֶּה. — הִיוּ שְׁלוֹם, שְׁמִים פְּתוּחִים!
אֶל־כֶּה תְּבִיטוּ אֵלַי כְּמוֹכִיתִים אוֹתִי עַל־דָּבָר —
לֹא לִי הִגִּיתֶם מוֹעֲדִים — אֲדַמָּה, קִתִּי־לָךְ אֶת־חֲלָקְךָ !

מִנְפֵרֵד עוֹשֶׂה כֹּה וְכֹה לְהַתְנַפֵּל מֵעַל הַסַּלֵּעַ, וְהַצִּיד אוֹהוּ בּוֹ פִתְאֵם וּמִרֹשֶׁךְ אוֹתוֹ בְּתוֹקָה לֵאמֹר־

הציד.

עֲמוֹד, עֲמוֹד, הַדֵּל בִּינָה ! אִם־אֶמְנָם מְאֻסָּת הִיָּךְ,
וְאוֹלָם אֶל־נָא בְּדַמְךָ הַכָּבֵד מֵעוֹן תִּשְׁחַח
יְפִי בְקַעוֹתֵינוּ הַטְּהוֹרוֹת — קוֹמָה וְלִכָּה נָא עֲפָדִי —
אֵת אֲשֶׁר חֲתוּקֵתִי בּוֹ פַעַם לֹא אֲשׁוּב וְאַרְפֶּה מִמֶּנּוּ.

מנפרד.

מַה חֲלָה בִי לְבִי ! הִיוּ אַחֲלֵי, אֶל־כֶּה תִתְּנוּק בִּי הֵכֵן —
עַל־שׁ אֲנִי — הַהֲרִים מְחוֹלְלִים סָבִיב וּמְבַרְקָדִים —
שִׁי הוֹלְכוֹת וְכֹהוֹת — נְאֻמָּה, הָאִישׁ, מִי אַתָּה ?

הציד.

עוד מעט ואענה על-זאת. — רק קומה ולכה נא עמדי!
 העבים הולכים וכבדים. הבה — עלי פה השען —
 הציגה כף רגלה פה — ופה התזקה במקל —
 הסמך רגע בסךך — ועפה תולי את-ידך
 נאחוז באזורי הכן — לאט-נא לך — הנה ככה —
 רק דרך כבדת ארץ ונבוא עד-אהלי הרעים.
 אף בא-נא. עוד מעט ונמצא מוצק לכפות רגלינו,
 מסלול במורד ששטפו הפלג בעתות החרף. —
 בא-נא — בן-חיל אתה — רק אמןם נוצרת מרחם
 להיות לגבור ציד. — סב-נא וצא לך אחרי.
 (פרי רחם בכבוד מעל הסלים יורד המסך).

אַקט שני.

סחורה ראשון.

סכת בהרי האלפים בסביבי ברן. — מנפרד והציד.

הציד.

לא, לא — רק שָׁבָה וְהַנְפֵּשׁ — אֶל־לֶךְ קִלּוֹף עֲדָנָה:
גַּם־בִּיָּרֶךְ גַּם־רוֹחַהּ יִהְיֶה לֹא יִסְכְּנוּ עוֹד גַּם־שְׁנֵיהֶם
לְחִמּוֹף אִישׁ אֶת־רַעְהוּ. — עַד־יַעֲבוֹר עוֹד מוֹעֵד מִצְעָר;
כְּאֲשֶׁר רַק יִיטֵב לָךְ, אֲזוּ בִלְכָה נֹאֲהִי מִנְהִיגָה —
וְאִמָּה רַק פֶּגַד לְאֵן.

מנפרד.

הָרַף לְמַהֲזֵה תִשְׁאַל ?
גְּדַעְתִּי הַשְּׂכִיל בְּלִעְדֶּיהָ וְאֵין חֶפֶץ לִי יִתֵּר בְּמִנְהִיגָה.

הציד.

בְּגִדֶיהָ וְחֹזֶר פְּנִיָּה מְעִידִים עַל גְּבֵה מִצְּבָרָה:
עַל־אֶחָד מִבְּנֵי הַחֹרִים, אֲשֶׁר טִירוֹתָם בְּסִלְעִים
נִשְׁקָפוֹת עַל־פְּנֵי הַבְּקָעָה בְּשִׁפְלָתָה. אֶל־מִי מוֹרֵחַטִירוֹת.
הֵיִיתָ אִמָּה לְאֵדוֹן ? אֲנִי רַק שְׁעָרִיתֵן גְּדַעְתִּי.
אֶרְחִי וְרַבְעִי בַחַיִּים רַק מִצְעָר וּמַעֲט יוֹבִילֶנִי
עַד־הָאוֹלָמִים הַיְשָׁנִים הָאֵלֶּה, לְהִתְחַמֵּם בְּאֵשׁ
וְלִשְׁתּוֹת שֵׁם עַם־הַמְּשֻׁרְתִים. אֶפְס הַנְּחִיבוֹת הַיּוֹצְאוֹת
מִקְרָב הַרְיָנוּ וְעוֹבְרוֹת וְעוֹלּוֹת עַד דְּלִתּוֹתֵיהֶם,
אוֹתָן גְּדַעְתִּי מִנְעָרִי — אִי זֹאת מִהֲבָה טִיבְתָךְ ?

מנפרד.

מה אפוא לך ולזאת ?

הציד.

סלח-נא לי, אדון, על-שאלתי
 ושוב והצהלת פניך. קום וטעמת את-יניי ;
 בצירי עוד בציר גשן ; ואמנם זה-פעמים אין מספר
 המס את-קרתי בגידי בהיותי על-הרי השלג,
 וככה געשה גם עמך — רק שב ושתה-נא עמדי.

מנפרד.

העלה, העלה מזה ! רק דם הוא הדבק לשפתו ! —
 הלעזים, אוהה, הלעזים לא יגוד לתוף האדמה ?

הציד.

מה-פשר הדברים האלה ? רק אין זה פי לבך החבול ?

מנפרד.

דם הוא, אמרתי — דמי ! הנרם החם והטהור
 שגזל בגידי אבותי וגזל גם בגידינו,
 בצודינו בימי נערינו וכבוד לנו שנינו לב אחד,
 ואיש את-העוהו אהבנו אהבה חטאה וזרה —
 אז נשפך הדם הטהור — ותמיד הוא עלה מארץ
 ונחתן האבוע לעבים, הסגרים מפני שמים,
 ששם אין מקום לך — ושם לא אהיה גם אני.

הציד.

הוי איש אשר זרים דבריו ומהשבתו פרועה למחצת
 המרפיץ בשימון את-לבו — ויהי-נא מכאובך מה-יהי
 ותהי-נא יראתך מה-תהי — הגה עוד רפאות להמה :
 תשועת הקדושים בצרף ואל-אלהים התחלת —

מנפרד.

תוחלת! תוחלת! — הרי הרף ממני וגש לך ה'לאת!
 רק בוצרה המלה הזאת לבהמה הנשאת משא
 ולא לצפרים הטורפות; קום והשיפה אותה
 לונחלי עפר כמוך — אינני מבגדי בריחה.

הצינד.

רק אודה את-אלוי פי אינך! אין חפץ לי להיות כמוך,
 ולו גם יגדל שמי על-ככה כוילהלם טל.
 תהינא צרחך מה-תהי עליך לשאת את-נטלתה,
 וכל-התברגונה לשוא הוא.

מנפרד.

האין אני נשא אותה?
 ראה-נא והביטה עלי — הן מי אנכי עורני.

הצינד.

רק תבלי שפך המה — לא תני אדם שלמים.

מנפרד.

הלא נה דברי אליה, האיש! חייתי שנים,
 שנים ארכות ורבות, ואוכם כל-אלה כאין
 לעמתי השנים הבאות אשר לי לספר מעתה:
 דורות — דורות עוכם — מלוא עוכם עס-הנצח —
 וזאת פי אצמא תמיד באין קצה אל-המנות,
 וצמאי זה לא יסוף מקרבי עד-העולם!

הצינד.

האמנם כן? גם מחצית חיי איש לא שקמה
 עליך עוד חותמה — הן זמן אני ממך!

מנפרד.

התחשוב כִּי־תסַפֵּר לְפִי זָמִים מִנֶּת הַחַיִּים ;
 הֲלֹא רַק כְּפִי פִעֲלֵינוּ כֵּן נִמְנָה עֲתוּתֵנוּ !
 אֲנִי — פִּעֲלוֹתַי הִפְכוּ אֶת־יָמֵי וְאֶת־לַיְלוֹתַי
 לְחַיֵּי עַד, שֶׁקֶץ וְתִכְלָה אֵין לָהֶמָּה ;
 כְּחֹל עַל־שְׁפַת הַיָּם הֵם דְּמַיִם אִישׁ אֶל־אָחִיו —
 אֲטוֹמִים עַד אֵין־מִסְפָּר — מִדְּבַר קָר וְשׁוֹמֵם —
 וּמִשְׁבָּרֵי יָם שׁוֹבְבִים יִהְיוּ בּוֹ בְּזַעֲפָם,
 וְאֵין דְּבַר שֶׁם זֹלָתִי שְׂבָבִים, שְׂבָרִים, סִלְעִים,
 וְשִׁיחַי עֹשֵׁב רַבִּים מְרִים וְאֶכּוֹלֵי מְלַח.

הציד.

אזי לִי כִי הִשְׁתַּגַּע — עֵתָה לֹא אֲרַפְנוּ.

מנפרד.

מִי־יִתֵּן וְהָיָה כֶּכֶה — כִּי עֵתָה יִדְעֵתִי אֲשֶׁר
 הַדְּבָרִים מִסְבִּיב אֵינָם זֹלָתִי תְלוּם תַּעֲזֹעֵימִי.

הציד.

כֶּה אֵתָה רֹאֵה מִסְבִּיב אוֹ חוֹשֵׁב אֵתָה לְרֹאוֹת ?

מנפרד.

אוֹתִי אֲרֹאֶה וְאוֹתְךָ — הָאֶכֶר מִהָרִי הָאֲלֵפִים —
 אֶת־לְבָבְךָ הַטּוֹב וְאֶת־בֵּיתְךָ הַנָּכוֹן לְקִרְבַּת אֲרָחִים,
 וְרוּחַ בָּךְ וְכֹלֹ סְהוּר וְעָנוּ וְחִפְשִׁי ;
 אִישׁ הַמְּכַבֵּד בִּפְשׁוֹ וְהִגִּיגוּ יוֹף וְתָמִים ;
 כִּי הָיוּ יָמֶיךָ שְׁלוֹם וְשִׁנָּה — לַיְלוֹתֶיךָ,
 וְעַמְלֶךָ אֲרַפְתָּהוּ הַצָּרָה, וְאֵתָה מִפְשַׁע גִּלְתִּי,
 כִּכֶּה תִּיחַל לְנִקְנָה וְתִבּוֹא בְשְׁלוֹם לְקַבֵּל,
 וְהָיוּ פְרָחִים נִחְלָתְךָ וְצִלְבַּ עֲלֵי־גִירְךָ הַרְבֵּעֵנוּ.

וכתב המצצה עָלָיו — אהבה מעם נְכַדְיָה.
 אַת־זֹאת רָאִיתִי בָךְ — וְאַחַר אָבִיט אֶל־לְבִי —
 אֵךְ רַב לִי! — לְבִי בְחוּכֵי שְׂרוּף נְהִימִים וְשִׁנִּים.

הציד.

הַתַּפֵּץ חִפְצָתָהּ לְהַחֲלִיף גֹּרְלָךְ חֲלֵף גֹּרְלִי :

מנפרד.

לֹא, רַעִי! לֹא אֶחְפוֹץ הַשְּׁחִיתָךְ, לֹא אֶחְפוֹץ לְהַחֲלִיף גֹּרְלִי
 עִם־אִישׁ וַיְהִי מִי יְהִי — לְבִדִּי אוּכַל שְׁאַתּוֹ ;
 וַיְהִי כִי מֵר הוּא וְנֹרָא, אֵךְ נִשְׂא אֶשָּׂא לְבִדִּי
 אַת אֲשֶׁר לֹא יִשְׂאוּ אַחֵרִים בְּחַיִּים אֶהְיֶה בְּחַלְמָם,
 אִם לֹא כִי תִחַמְדוּ נְכַרִּיעַם לְעַת אֲשֶׁר יִישְׁנוּ אֶת־שִׁנְתָם.

הציד.

וְאַתָּה פֹה בְּחַמְלָתְךָ — הַחֲמִלָה עַל־פְּגַעֵי אַחֵרִים —
 תֹּאמֶר כִּי שְׁחִירָה נִשְׁמָזָה? — אֶל־נָא חִדְבֵר בְּכַת
 הַיֵּשׁ כִּי אִישׁ טָהָר רוּחַ יוּכַל לְהַגְקֵם מֵאוֹיְבָיו?

מנפרד.

קְלִילָה, בְּלִילָה מִמְנִי! — יָדִי הִזְתָּה בְּאֵלֶּה
 אֲשֶׁר אֶהְבֹּנִי מְאֹד — וְאַהֲבָתִי מִכֵּל גַּם אָנִי ;
 לֹא קִמְתִּי עַל־אוֹיֵב מְעוּדִי כִּי־אִם בְּהַחֲמִי עַל־נַפְשִׁי —
 אֲכַן הַפַּעַם הִרְגָתִי בְּחַבְקֵי וּבְנִשְׁקֵי בְּאַהֲבָה.

הציד.

יִתֵּן אֱלֹהִים לָךְ שְׁלוֹם! שׁוּב לְאַלְהִים בְּכָל־לִבְךָ
 וְשִׁבְתָּ בְּזֹאת גַּם אֲלִיךָ; וְאַנִּי פֹה אֶתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ.

מנפרד.

אִין תַּפֵּץ לְנַפְשִׁי בְּזֹאת; אֵךְ נְעִימָה עָלִי חֲמִלָתְךָ.
 הוֹלֵךְ אֲנִכִּי — בָּא מוֹעֵד — שְׁלוֹם לָךְ! — הֵא וְהָב

עם-תודה — אל תשב את-פני — רק שְׁכַרְךָ הוא ובצדקָה —
 רק אל־נא תלך עמדי — ידעתי את ארְחֵי לְבָדִי —
 גם חִדְלָה הַשָּׂאָה כְּהָרִים — וְשָׁנִית בְּךָ הַעִידוֹתַי,
 רֵאֵה בְּקִשְׁמִיךָ הַפַּעַם: שְׁבִי-פֹה וְאַל-תִּלְךָ אַחֲרַי.

ט ח ז ר ה ש נ י

גיא עמוק באֲלֵפִים — פרץ מים נופל.

מנפרד (בא).

לא עת צְהָרִים עוד — עוד קָרְנֵי קָשֶׁת הַשָּׁמַשׁ
 נְטוּיֹת עַל-שִׁפְךָ הַנֶּרֶם עִם-צְבָעֵי שָׁמַיִם מְאַלְפִים.
 גְּלִי עֲמוּד הַכֶּסֶף מִתְגַּלְגָּלִים חִישׁ וּמִשְׁתַּפְּכִים
 כְּנֹד הַמָּצָב זָקוּף עַל-קַדְקֹד רֹאשׁ הַסֶּלֶע,
 וּמַזִּים קֶצֶף זֹהָרִם עִם-רִצְצֵי אוֹר מְסָבִיב
 גַּם-פֹּה גַם שָׁם, וְהָיוּ כְּזֹנֵב הַסּוּס הַלָּבָן,
 סוּס עֲנָקִים זֶה, שְׁעָלָיו רִכָּב הַמָּוֶת,
 כְּפָתוּב עַל-סֶפֶר הַחַזוֹן *). אֵין עֵין פֹּה בְּלַעֲדֵי
 הַשְׁחָה בְּרַגַע הַזֶּה אֶת-כָּל הַמְּרֹאֶה הַנְּהַדָּר!
 בְּדָד עָלִי לְהַתְּלַךְ בְּעִזּוּבַת הָעֵדֶן הַזֹּאת,
 וְרַק לְרוּחַ הַהָרִים לְבַדָּה אוֹכֵל לְקָרָא,
 וּבָאָה וְנַחְתָּה עִמִּי יָקָר לַמַּיִם הָאֵלֶּה:
 הָבָה וְאַקְרָא לָּהּ עֵתָה!

מנפרד אוסף מן המים בחפניו ומזה אותם על סביביו ומדבר בדממה את לחשיו. לאחר ירשי
 רחנה רוח החרים הממנה על האלפים עולה אל מתחת למעגל הקשת של השמש על פני הורם).

הוי, מה-יפית, הרוח!

שְׁעָרוֹתֶיךָ חוֹטֵי אוֹר וְנֵיו עֵינֶיךָ נוֹצֵץ,
 אֲשֶׁר לִיפֵי מְרֹאֶךָ גַּם בְּנוֹת הָאֲדָמָה הַדְּלוֹת
 תִּסְפְּיָה וְקָרְנוּ גַם הֵן וְהָיוּ כְּבָנוֹת הַשָּׁמַיִם —

וְרַק כִּי אֵין לְהִנָּה הַחֲמֵר, שְׁמַנּוּ קַרְצָתָ;
 אֲכַן זֹאת יַפְעַת גְּעֵרֶיךָ עֵינָה בְּלִחֵי יְלָד יִשְׁן,
 וְאִמּוֹ יִתְפָּעַס בָּהּ לְבָהּ וּתְנִיעֵוּ וּתְטַלְטְלוּ דוֹמָם;
 כְּצַבְעֵי הַשּׁוֹשָׁן הַזְּרוּעִים בְּיַדֵּי דְמִדּוּמֵי הַקִּיץ
 עַל־שִׁלְגֵי הַהָרִים הַזּוֹפִים בְּמַרְוֵמֵי צוֹקֵי הַקְּרַח,
 לָעֵת כִּי אֲדָם הָאָרֶץ יִחַבֵּק אֶת־פְּאֵת הַשָּׁמַיִם,
 כֵּן יִהְיֶה נִגְהַ פְּנִיךָ, וְהִלֵּךְ וְגִדֵּל וְגַבֵּר
 מִיַּפְעַת קִשְׁת הַשָּׁמֶשׁ הַנְּטוּיָה עֲלֶיךָ מִמַּעַל.
 הוּא, מֵה־גִּפִּית, הָרוּחַ! עַל־מִצְחֶךָ הַצַּח וְהַבְּהִיר
 שָׁשָׁם נִשְׁקַפְתָּ אֵלֵי הַדּוֹת נִשְׁמַתְךָ הַשְּׁלֵוָה, —
 וְהִיטָה גַם־זֹאת לְעֵדוֹת כִּי חַיֵּי אֱלֹמֹת חַיִּיהָ, —
 עַל־מִצְחֶךָ אֲרָאָה הָאוֹת, כִּי תִשָּׂאֵי לְחַטָּאת בֶּן־עֶפְרַיִם,
 שְׁרוּחוֹת מוֹשְׁלוֹת בְּסִתֵּר לֹא מְנַעוּ מִמֶּנּוּ אֶת־חַפְצוֹ
 לְהִיּוֹת מִתְחַבֵּר אֲלֵיהֶן לְעֵתִים בְּעִשְׂוֹתוֹ בְּלִחְטָיו, —
 וְסִלַּחְתָּ כִּי קָרַאתִיךָ וְכִי אֶבִּיט עֲלֶיךָ מְעַט מִצָּעֵר.

רוח ההרים.

בֶּן־עֶפְרַיִם! יְדַעְתִּי אוֹתְךָ וַיְדַעְתִּי גַם אֵה הַרוּחוֹת
 הַנּוֹתְנוֹת הָרוּחַ בָּךְ; יְדַעְתִּי כִּי־אַתָּה בֶּן־אָדָם
 שְׂרָבוֹת מַחֲשָׁבוֹת בְּלִבּוֹ וְרַבִּים וְשׁוֹגִים מִפְּעֻלָּיו,
 טוֹכִים עַם־רָעִים יַחְדָּו, וּמִדָּה לֹא יָדַע בְּעִגְיָהֶם;
 מִשְׁחִית וּמְשַׁחַת כְּאֶחָד מִתְּגֵרַת מִדְּוֵי הַרְבִּים.
 רְאֵיתִי כִּלְ־אֵלָה מְרֹאֵשׁ — מֵה אַתָּה שְׂאֵל מַעֲמִי?

מנפרד.

רַק הַבֵּט אֶל־יַפְעַת תְּמוֹנְתְךָ — וְזוֹלַת זֹאת אֵין דְּבָר.
 מִרְאָה פְּנֵי הָאֲדָמָה מִסֹּף בְּקַרְבֵי שְׁגָעוֹן,
 וְאֶחֱיֵשׁ לִי מִפְּרֵט מִמָּנָה אֶל־חִיק תַּעֲמֹתִיהָ,
 וְאֶחָדוּ לְמַעֲוֹת הַרוּחוֹת הַמוֹשְׁלִים בְּיָדֵם הַחֹזֶקָה
 וְהַמָּה גַם־הִמָּה לֹא יָכִלוּ לְהוֹשִׁיעַ בְּרַב אוֹ בְּמַעַט.

שאלתי את אשר גם המה קצרה ידם ממתוו:
עתה לא אוסיף עוד לשאל.

רוח ההרים.

מה אפוא הנה הדבור
אשר שאלתו מעמם ולתתו לא עמד כח
בבעלי הכח העצום המושלים בעולם לא-נראת.

מנפרד.

ממת שאלתי — אף למה אשנה הדבור היום :

רוח ההרים.

אני לא ידעתי מה הוא ; פתח שפתיה והגד.

מנפרד.

יהי כן — ולו גם נכאיב — אחת היא לי אם פכה
ואם פכה. — ובכן, הויתי, בצאי אפוא המלים !
מקדמת נערי לא הלך רוחי עם-רוח בני אדם,
ולא הביט על-ארץ כהבט עליה עיני אדם ;
צמאם לכבוד ותהלה לא הנה צמאי גם אני
ותכלית חיייהם ופעלם לא היתה תכליתי גם אני ;
שמחותי, מאוני וכאבי וכלי שמוני כור ;
ואף פי את-חקם שמרתי, לא חשתי עם בשר-חציר-
אכן בא יום ובינות לוחלי העפר העטרים
אלוי מסביב מצאתי נפש חגיגה, והיא —
אחשה ואחר אדבר. אמר אמרתי : מאסת
מהיות לי מגע עם-אדם ועם-מחשבות אדם, ותהפך
אהבתי לשבת במדבר, לשאוף את-רוח הקדים
על-פסגות הרי הקרח, ששם לא יהנו צפרים
לכנות את-קנן ורמש לא ירמוש על-פני העלמים

הערם מחציר; אהרתי התנפל אל-גורם המים
ועם-השכלת התנגל על-פנתך המשפר הנחפז,
הנפץ ושב ומתחדש בים או בנחל השוטף
ככה הקמה בי ראשית הנה בשחר נצרי!
או הלך לבי בלילות אחרי גרם המשוטט
ואחרי שיא הכוכבים ואחרי צאתם ובאם,
לתפוש את-נגה הנרק, עד-השכו עיני מראות;
או הבט והאזן מסביב לרעש העלים הזשרים,
לעת פירוחות הסתו רנו את-רנת הערב.
אלה שעשעו את-נפשי — וגם זה-שבתי לכדר;
פיהנה בבא לי בגי אדם, שאח הייתי להמה —
ואוי לי כי אח הייתי! — והמה גבלו את-ברכי,
או-אזו נאחוש כ-עמם יחדו צללתי לתהום
להיות עפר פמהם. — בדרךי הרחיקות ירדתי
למערות המות ואחקור הסבות לבי מעל-ליהן;
מני עצמות בלות וגלגלות שהיו לאבק
העליתי תורות חדשות, נוראות בעיני הקהל.
ככה עברו לי לילות ושנים בתקמות נשפחות,
שרק קדמונינו ידעון; עברו לי ימים בעמל,
במסות נוראות וקשות, בצומות לענות את-נפשי —
שהמה גם-המה נותנים שלטון ועז על-הרוח
ועל-רוחות וישים בארץ ובקרב הרוח מסכיב
ובמרחב השחקים ממעל וממלאים את-כל היקום —
כל-אלה עשו מבטי לנאמן במעונות הנצח,
ככל-אשר היו לפני המגים וזה אשר העלה
את-אירוס ואיטרוס בגדרה מתהומות מעין משכום
כמו שאני העליתיך. אכן קרב לתקמתי

כִּן גִּדַל צְמֵאוֹנֵי לְחֻכְמָה וּגְבוּרָה וְכָכָה חֻזְקָה
תְּאֻמֵּי לְתִבּוּנָה הַצְּרוּפָה, עַד-אִם —

רוח ההרים.

הוסיפה לדבר:

מנפרד.

הֲלֵא רַק לְזֹאת הֶאֱרַכְתִּי כָכָה לְדַבֵּר עַד-עַתָּה
וּבְמַתְנוֹת רִיק הִתְהַלַּלְתִּי, לְבַעֲבוֹר אוֹכַל לְקַרְבָּה
לְפַנֵּת הַרְאֵשָׁה בְּדַבְרִי, לְמַקּוֹר הַנְּתִי הַגְּדוּלָּה —
הִבִּי וְאֲדַבֵּר הַפְּעַם. רְאֵי, לֹא הִנְפַרְתִּי אֲלֶיךָ
אֶב וְאִם וְרַעְיָה אוֹ רַע אוֹ אַחַת הַנְּפָשׁוֹת
שֶׁנִּקְשְׁרָה בְּפִשִּׁי אֲלֵיָהֶן בַּעֲבוּתוֹת חַיֵּי אָדָם —
כִּי אֵלֶּה, כִּמְעַט שְׁהִי, וַיְהִי בְעֵינַי כְּאֵינֶן —
אֶךְ אַחַת הַיְתָה בִּיגִיהֶן —

רוח ההרים.

אל-תחמל על-נפשך — דבר:

מנפרד.

דַּמְתָּה אֵלַי בְּמַרְאִיהָ — עֵינֶיהָ וּשְׁעָרָה וּתְאֻרָה,
כְּלִ-אֵלֶּה, וְאֶף גַּם צְלִיל קוֹלָהּ, כְּלִ-אֵלֶּה כְּמוֹ אֵלַי;
וְרַק כִּי הִיְתָה נְחֻמָּה וְעֻנְיָה מִמֶּנִּי פִי-שִׁבְעָה.
הִיְתָה נְחֻמָּה גַּם הִיא מִחֻשְׁבוֹת וּנְתִיבוֹת לְכַדָּר,
תְּאֻהָ לְחֻכְמוֹת תַּעֲלָמוֹת וּתְשׁוּקָה לְחֻבֵּק מְלוֹא עוֹלָם,
וְעוֹד גַּם מִפְּנוֹת נִפְלְאוֹת זוּלָתָן, שֶׁנִּפְלְאוּ מִמֶּנִּי:
חֻמְלָה וּשְׁחֹק וּדְמָעוֹת — שֶׁהֵמָּה לֹא נִפְלְאוּ בְּחֻלְקֵי;
וְאַחֲרָה — אֶךְ אוֹתָהּ חֲשַׁתִּי בְּנִפְשִׁי אֲלֵיָהּ גַּס-אֲנִי;
וְעֻנְיָה — אֶךְ אוֹתָהּ כָּנַע גִּזְרֵי מִמֶּנִּי מַעוּדִי.
כְּלִ-מוֹסֵפֶה הִנֵּה גַּם מוֹמִי, אֶךְ תְּמָה — נַה חֻלְקָה לְבַדָּה-
וְאֵנִי אֶהְבַּתֶּיהָ וְגַם — הַרְגִּיתִּיהָ.

רוח ההרים.

הַבְּעֵצִים יִדְוֶה?

מנפֿרד.

לא יְדִי הֲרָגָה, כִּי לִבִּי —: לִבִּי שָׁבַר אֶת לִבָּה —
 כִּי הִבִּיט לִבָּה אֶל־קַרְבִּי — וַיִּמָּת. דָּם שִׁפְכָתִי,
 וְאוֹלָם לֹא דָמָה — וּבְקִלְזָה דָמָה הוּא הַנִּשְׁפָּךְ
 רְאִיתִיו בְּשִׁטּוֹ — וַעֲצוֹר לֹא יִכְלָתִי.

רוח ההרים.

וּבְגִלְלָה —

הַנֶּפֶשׁ מִן־הַנְּפִשׁוֹת, שֶׁבְּלִבָּךְ בְּיַת אֹתָן,
 הַגּוֹע, אֲשֶׁר גּוֹצֵף, בְּהַתְּעַרְבֵךְ בְּנוֹ הַפֶּעַם.
 חֹשֵׁב לְהַתְּנַשֵּׂא עָלָיו — הַבְּגִלְלָה תִּזְנַח אִפּוֹא
 כְּלִמְתָּנוֹת הַדַּעַת הַגְּדוֹלוֹת הַנְּתוּנוֹת לָךְ מִיַּדִּינוּ
 וְתִשׁוּב לְהִיּוֹת לְעַפָּר נֶאֱלָח? — הַעֲלָה מִמֶּנִּי!

מנפֿרד.

בַּת־רוּחַ! שְׁמַעֲנִי הַפֶּעַם: לָמֵן הֲרָגַע הַהוּא —
 וְאוֹלָם מְלִים מֵאִפֶּע — הִבִּיטִי אֶל־קַרְבִּי בְּשִׁנְתִּי,
 אוֹ עוֹרִי אֲלֵי בְּעוֹרִי — בְּאֵי וּשְׁבִי לִימִינִי!
 הֵן חִדַּל זֶה שְׁכַתִּי לְבָדֵד מֵהִיּוֹת עוֹד שְׁכַת לְבָדֵד —:
 מִשְׁלַחַת מִלְּאֲכִים רָעִים מִתְּגוֹרְרִים עִמִּי גַם־יַחַד;
 חֲרָקְתִּי שֵׁן בַּחֲשָׁף עַד שׁוֹב הַבֶּקֶר לְהִיּוֹת,
 וְאַחַר קִלְלָתִי נִפְשִׁי עַד־מוֹעֵד בְּאֵ הַעֲרָב;
 לְשִׁגְעוֹן הַתְּפַלְלָתִי כְּהַתְּפַלֵּל אִישׁ לְאִשֶּׁר —
 וְהוּא לֹא בָּא; קְרָאתִי לְמִנוֹת אוֹלֵי יִגְאֵל —
 אֶף רָגוּזוּ מוֹסְדוֹת תְּבֵל, יְהִמִּים נָטוּ אַחֲזֹר
 וְכִלְפָּגַע רַע וַנִּגַּע מִמֶּנִּי נִשְׁלַח כֶּלֶם;
 שְׁפַתְתִּנִּי יַד הַשִּׁטָּן הִקְרָה עַד לְעַפָּר,

ותהי עוד רק כשצרה — והשצרה לא נמקה ;
 טבלתי בים דמיוני, בשפעת עשר נפשי, —
 ששפנים שם הייתי כקריזוס ברב הגיגי, —
 אך היא, כמצולתה חרבה, הטילה אותי אחור
 לתהומות ים מחשבתי העמקה עד-בלי חקר.
 טבלתי בים בני אדם — בקשתי בכל רק שכחה,
 מלבד במקום ששם היא — וזאת עלי עוד ללמוד.
 חכמתי אשר אותה דרשתי ימים רבים
 חכמתי בת שמים, פה היתה לי בת מות —
 עם-אידי אגור — ואחיה — ואחיה עד-העולם.

רוח ההרים.

אולי לא יכבד ממני להשיע לך הפעם.

מנפרד.

אך רק בזאת תושיעי, אם תעמוד ידך לך
 לעורר מקברם מתים או להשיב אותי אליהם —
 עשי נא זאת למעני — אם-פכה תעשי ואם-פכה —
 אם-עמה זה כרנע — ולו במכאוב קשה —
 ורק כי אחרון יהיה.

רוח ההרים.

אין שטון לי על אלה:

ואולם אם תשבע לסור אל-משמעתי
 ולשמור את-מצותי, ועשיתי את-הפצה.

מנפרד.

אנכי לא אשבע! — שמע! — אלמי זה אפוא *
 הרוחות אשר את-בואן ואת-צאתן פה אפקד?
 העבד אהיה לאלה שהמה לי עבדים?
 לא תהיה כזאת עד-עולם!

רוח ההרים.

הנה כל־דברך אפוא ?

ואם מענה בך מזה לא יצא עוד מפיה ?

בין־נא עוד בדבר בטרם תשיב פני.

מנפרד.

את־דברי הנה דברתי.

רוח ההרים.

ובכן האוכל אפוא

לשוב כאשר באתי ? — ענני הפעם !

מנפרד.

לכי !

(רוח ההרים נעלמת).

מנפרד (לבו).

פתאים אנהגו, פתאים לעת וגם לפחד.

הימים באים דומם אלינו ודומם גלגלנו,

ואנחנו חיים ככה, ורק כי כל־החיים

זהו לגעל לנו — ומפני מות נירא.

בכל־זמי נשאנו עלינו העל הנחשב —

את־סבל חיים זה על־פני הלך הכאב,

ונידקם מפני עניו או שב ומתפעם פחאם

ממזוק או מגיל, עד־נעמוד דם במותו —

בכל־זמי חיינו שעברו, או ל־או —

כי הנה אין בחיים — נספור לנו זמים

רק מעטים, מעטים מאד, שפם נפשנו תחדל

מירוא את־פני המות; ובכל־זה הן תתחמק

מזניו כמפני נהר בחנה, אם גם נחוש

רק רגע הצמרמרת — עוד רק תחבילה אחת

לִי יֵשׁ בְּאוֹצַר קַסְמִי : אֲשַׁאֲלֶה פִי הַמַּחֲסִים
 מִה־מִשְׁפָּט דְּבַר זֶה, שְׁאוֹתוֹ כִּכְהֵן נִירָא.
 בַּק אִין-זֶה כִּי הַמְעַנָּה הָרַע מִכָּל הוּא קָבַר,
 וְזֶה לֹא נִחְרִידֵנִי — וְאוֹלָם אִם לֹא יַעֲנוּ —
 אַף גַּם נִבְיֵא עֵין דּוֹר הֵן עָנָה לְבַעֲלַת אוֹב,
 וְנִשְׂיֵא הַשְּׁפָרְטִים הַצִּיל גַּם הוּא מִפִּי הָרוּחַ
 שֶׁל־בְּחוֹלֵת בַּת בִּיצֻנְצִינָה מַעֲנָה עַל-גּוֹרְלוֹ —
 כִּי הִרְג אֶת-הַנֶּפֶשׁ שְׁאֵהֶב, וְהוּא לֹא יָדַע,
 וְלֹא נִסְלַח לוֹ, וַיִּקְרָא אֶל-צִיאֹוס בְּפִיקְסִיָּה,
 וְאֶת-הַמְלָחִשִׁים בְּפִיגְלִינָה בְּאֶקְדִּיָּה הַקְּהִיל כְּלָם,
 וַיִּשְׁבְּעוּ אֶת הַמַּתָּה כִּי תִשִּׁים קֶץ לְוַעֲמָה
 וַגְּבוּל לְדַבֵּר וַקְּמָתָה — וַתַּעַן דְּבָרִים סְחוּמִים,
 וְאוֹלָם אֲשֶׁר בְּטָאָה בְּשִׁפְתָהּ הֵן עֲשָׂתָה. —
 הוּי לֹאֵא חִייתִי אָנִי, כִּי-עָמָה עוֹד הִיָּהָה בְּחַיִּים
 הַנֶּפֶשׁ שׁנִפְשִׁי אֶהְבָּה; הוּי לֹאֵא אֶהְבֵּתִי אֲנִי,
 כִּי-עָמָה עוֹד פָּרְחָה בְּרִפְיָה הַנֶּפֶשׁ שׁנִפְשִׁי אֶהְבָּה —
 וַתְּהִי עוֹד שְׁוָה כִּיּוֹם וְנֹחַתָּת שְׁלֹנָה — וְעָמָה ?
 וְעָמָה מָה הִיא ? — אֶת-פִּשְׁעֵי, אֶת-פִּשְׁעֵי הִיא סְבָלְתֶם —
 הִיָּתָה — לֹא אָעִז לְהַנְפִיר — הִיָּתָה לְאַפְסַט וְאִין.
 עוֹד מַעַט, עוֹד מוֹעֵד מַצְעַר, וְאָנֹכִי לֹא אֶקְרָא לְרִיק —
 וְאוֹלָם בְּרַגַע הַזֶּה יִחַנְנִי רַעַד כִּי אֶקְרָא.
 אֲכֹן עַד-כֹּה לֹא יִרְאֵתִי מַעֲוִדֵי מִהִבִּיט אֶל-רוּחוֹת,
 אֶל-טוֹבוֹת וְרַעוֹת יִחַדּוּ, וְעָמָה תִּחַנְנִי פִלְצוֹת
 וְאֶחֻשׁ בְּקָרֵב לְבִי כְּמוֹ טַל קַפְאוֹן זֶר לִי.
 וְאוֹלָם לְבִי לֹא יִפּוֹל גַּם מִפְּנֵי הַנְּחָעֵב מִנְחָעֵב,
 וְעַל-בְּלָהוֹת אָדָם אָעִז. — הַלְיָלָה הוֹלֵךְ וְקָרֵב.

מחזה שרישי

ראש הר היונגפרו.

הפרצה הראשונה באה.

הפרצה הראשונה.

עלה ירת, ועגל ורחב ובהיר הוא כלו,
 ופה בהרי השלג, שרגל אדם בן-עפר
 לא דרקה עוד גם עד-עמה, נתהלך אנחנו בעליה,
 וחותם עקבנו לא יפר; על פני היס השומם,
 זה ים הנוכחית הסק עם-קרח ההרים הרמים,
 גרחה עם-משפרי גליו, שמראה להם כמראה
 הקצף המרדף מסער הקוצף וזעף ורעש,
 וקפא פתאם בן-רגע — והיה שפלת שמחה.
 הנה בפסגה התלויה, מעשה תעתיעי יד דמיון,
 מלאכת מחשבת יקחה, שריר מארץ שרגנה,
 ששם ינוחו העבים לרגוש רגע בעברם, —
 והיא הקדושה לנו למעדינו ולראשי הגינו.
 פה מקום לי להכות לאתומי בעליון להשמות
 להיכל אחריון אדונו, כי הנה בעליה הנה
 גדול הקג לבלנו — למהנה אחרו פעמינו ?

(קול מחץ, מעורר).

העריץ השבוי — השוידר
 על-כסא המלכות — הוטר;
 וישפב שכוח ובדד
 בכףאו לאות ולמוטר.

ואני זאת בשנתו שפרתי
 את-כריו; וע-סביבו פת-פריץ,
 פלריק וכל-פחו צברתי —
 ויהי כמלפני ללריץ !

בְּשֵׁף דָם רְבוּא רְבֻכּוֹת שֶׁל־אָדָם לִי שְׁלָם אֶת שְׂכָרִי,
וְאֶת־שְׂבִי' וְכִלְאוֹ וְנַעֲנוּתוֹ — בְּרֻצַח הַמּוֹנִים אֶכְזָרִי.

(קול שני מחורץ).

חֲתָרָה, עֶפֶה הָאֲנִיָּה, חֲתָרָה, חֲפִנָה הָאֲנִיָּה —
וְאֵלֶּת שְׂאֵיָה הַמְשׁוּטִים, וְאֶת־הַתְּרַנִּים פִּתְחֵי שְׂאֵיָה ;
וְלֹא נוֹהֲרָה יָחַד בְּקִיר וְלֹא נוֹמֵר קָרֵשׁ בַּחֲבֵר,
וְלֹא נוֹמֵר אָדָם בַּחַיִּים לְבַכּוֹת יְיָ־עֲצָם הַשְּׂבָר ;
בַּק אָחֵד, וְהוּא מְדֵי שׁוּטוֹ הַחֲזוֹקֵתוֹ בְּצִיצַת שְׁעָרוֹ
כִּי הִנֵּה מְזַלְּם הַנְּבֻחָר לְשִׁפּוֹף אֶת־רַחֲמֵי עַל־בְּשָׂרוֹ ;
כִּי גָבַח הוּא בִּנְפֹשָׁה, וְשׂוֹדֵד עַל־אֲרָחוֹת הַיָּמִים —
וְאַצִּילוֹ, וְהוֹסִיף עֲשׂוֹת לִי עַד־עוֹלָם כְּאֵלֶּה מְטַעֲמִים |

(הַפְרָצָה הַרְאֵשׁוֹנָה עוֹנֵחַ).

הָעִיר עוֹדָה נִמְתָּה ;
הַשָּׁשׁ כְּעִנְיָה
תִּזְרַח עַל־הַשְּׂמָמָה.
כִּסְיָיב רַק נִיגִים —
בְּאֵה הַמַּגְפָּה :
וְאֶלְפִים הָרוּגִים
וְחֻלְלִים לְרְבֻכּוֹת —
הַחַיִּים מִחֲמֻלָּטִים,
רְגוּפּוֹת נַעֲזוּבוֹת
בְּאִין מִשְׁעַן נְסַעַד ,
אִין תּוֹמְכִים וּמַפְלָטִים.
רַק יִרְאֵה וְרַעַד,
רַק תְּעִים וְנִבְכּוּיִם
מְלֵאָה הָעֵדָה —
הַמִּתִּים מֵהַבְּרוּקִים |
לֹא רָאוּ גַם עַתָּה

את־עירם וְיִידָהּ —
 זֶה פְּרִי לְיִלְהָ אַחַד,
 זֶה הָרֶם עִיר שְׁלֵמָה, זֶה פֶּאֶר מַעֲשֵׂה יְדֵי —
 פֶּן תִּמְיֵד עֲשִׂיתִי וְכֵן יִהְיֶה מִצְפְּדֵי!
 (הַפְּרָצָה הַשְּׁנִיית וְהַשְּׁלִישִׁית בְּאוֹת).

שְׁלֹשְׁתָּן.

אֶת־לֵב בְּנֵי הָאָדָם נְחִיזֵק בְּיָד,
 וְאֶת־קִבְרָם נְחַפֵּר בְּצַעְדִים;
 וְרוּחַ נִתֵּן לָהֶם — וּבִלְבָד
 שֶׁנֶּשְׁיָמָם לָנוּ לְעִבְדִים.

הַפְּרָצָה הַרְּאִשׁוֹנָה.

שְׁלוֹם! וְאַנְהָ נְמִיזִים?

הַפְּרָצָה הַשְּׁנִיָּה.

מִלְּאֲכֻתָּה הַיּוֹם גְּדוֹלָתָה,
 וְזָמָּה הִיא לֹא יִדְעֵתִי; גַּם יְדֵי מְלָאוּ עֲבוֹדָה.

הַפְּרָצָה הַשְּׁלִישִׁית

רְאִינָה, הִנֵּה הִיא בָּאת.

(נְמִיזִים בָּאָה).

הַגִּידִי, אֵי אֵיפֹה הִייתִי?

אֶחָיוֹתִי וְאַתָּה מֵהַפְּגָרְתָּן מִפְּבֹא בְּלִילָה הַזֶּה!

נְמִיזִים.

הִנֵּה עָלֵי לְרַפָּא כְּסֹאוֹת מְלָכִים מִתְמוֹטְטִים,
 לְתַת לְתָאִים נְשִׁים, לְתַמּוּךְ בְּגִזַּע שְׁלִיטִים,
 לְעוֹרֵר אֶת־לֵב בְּנֵי אָדָם לְהִנְקֹא הַיּוֹם בְּאוֹיְבֵיהֶם,
 לְבַעֲבוֹר הַנְּחָם מִחֵר עַל־תְּתָם בָּהֶם אֶת־נִקְמָזָם;

לְהִבִּיא חֲכָמִים עַד־סְכָלוֹת, וְלִמְלֹט מַפְיוֹת אֲוִיָּלִים
 דְּבָרֵי נְבוּאוֹת חֲדָשׁוֹת עַל־אֲדוֹת מִמְשָׁלוֹחַ חֲדָשׁוֹת,
 כִּי־הִגָּה הַמּוֹשְׁלִים הַיְשָׁנִים עוֹד אֵינָם לְרוּחַ עֲתָנוּ,
 וְאֲנָשִׁים מָצְאוּ אֶת־לִבָּם לְחָשׁוֹב מִחֲשָׁבוֹת לְבָדָם
 וְלְהִבִּיא מְלָכִים בְּמִשְׁפָּט וּלְדַבֵּר עַל־חַפְשׁ וּגְאֻלָּה —
 פְּרִי זֶה הָאָסוּר עָלֵינוּ — אֵךְ רַב לִי ! אֲחַרְנוּ לְמָאֵד —
 הִבָּה וּנְמַהֲרָנָא עִתָּהּ. נַעֲלָה כַּעֲבִי עֲנָנִים !

(הולכות).

מחזה רביעי.

היכל אחרימן. אחרימן על כסא מלכותו העשוי כדור אש. רוחות מסביב לה.

מזמור שיר הרוחות.

בְּרוּךְ אַתָּה אֲדוֹנָנוּ, מוֹשֵׁל אֶרֶץ וְקִיעַ !
 הַמְהַלֵּךְ עַל־עָבִים וַיְמִים — וְעוֹ וְשִׁטּוֹן בְּיָדוֹ
 עַל־כֹּל הַיְקוּם מִסְבִּיב. אִם רָגַע בְּשַׁרְבִיט יִנְיַע,
 וְשָׁב הָעוֹלָם לְתַהוֹ, כִּי כָכָה צָוָה וּפְקָדוֹ.
 כִּי יִנְשׂוּף בְּרוּחוֹ כְּמַעַט — וְסָצְרוּ אֲחֲרָיו הַיְמִים ;
 יְדַבֵּר — וְעָנּוּ לְקוֹלוֹ עֲבֵי הַשְּׁתָקִים בְּרַעַם ;
 נְבִיט — וְקוֹי הַשֶּׁמֶשׁ מוֹהָרוּ סָבִיב נְדָמִים ;
 יִרְעִים — וּמוֹסְדוֹת אֶרֶץ יִתְפַּלְצוּ פִּתְאֵם בְּנֹעַם ;
 בְּצַעֲדוֹ יִקְיֵאוּ הָרִים אֲשֶׁר לְהַמּוֹן קוֹל פְּעֻמּוֹ ;
 מַצִּילוֹ יֵצֵא הַגִּגַּף, וְלִהְיוֹת אוֹר לְנִתְיָבוֹ
 יִקְרָא וְעָלוּ כַכְבָּיו וְשִׁטּוֹ הַמּוֹנִים בְּשָׁמְיוֹ.
 עוֹלָמוֹת יִהְיוּ לְאֶפֶר כִּי־יִרִיב אֲלֵיהֶם רִיבוֹ ;
 לְפָנָיו אֶת־מִנְתַּת קַרְבְּנָהּ תִּקְרִיב יוֹם יוֹם הַמִּלְחָמָה
 וְהַמּוֹת יִשְׁלַם לוֹ מִסּוֹ ; וְאַלֶּה הַחַיִּים עֲדָנָה
 עִם־כֹּל פְּגִיעֵיהֶם הָרַבִּים, כָּל־נֶפֶשׁ וְכָל־נִשְׁמָה,
 בְּיָדוֹ הֵן בְּלֵן יִתְדוּ — תְּהִינָה בְּאֶשֶׁר תְּהִינָה.

(הפרצות ונמיזיס באות).

הפרצה הראשונה.

כבוד ועז לִאֲחֵרִימָן! כִּחֶף הוֹלֵךְ וְגִדוֹל
עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה — אֲחִיוֹתַי הַשְּׂמִימִים עָשׂוּ כַּדְבָרְךָ.
וְאֲנִי גַם אֲנִי לֹא אֲחֲרָתִי מַעֲשׂוֹת אֶת־אֲשֶׁר צִוִּיתִי.

הפרצה השנייה.

כבוד ועז לִאֲחֵרִימָן! אֲנַחְנוּ פֹה אֲשֶׁר נִכְּף
אֶת־שִׁכְּמֵךְ בְּלִי־הָאֲדָם לְצַרְךָ — פֹה נִכְּף אֶל־כִּסְאֶךָ

הפרצה השלישית.

כבוד ועז לִאֲחֵרִימָן! פֹה עוֹמְדוֹת אֲנַחְנוּ וּמְחַכּוֹת
לְאֲשֶׁר תִּרְמֹזְנָה צִינִיָּה.

נְמִיזִים.

אֵתָה אֲדוֹן הָאֲדוֹנִים!

אֲנַחְנוּ בְּיָדְךָ, וּמִרְבִּית נִשְׁמַת כְּלִי בְּיַדְךָ,
וְרֹב כְּלֵי־הַדְּבָרִים כְּלָם. הִנֵּה זֶה רֹאשׁ עַמְלָנוּ,
לְהַגְדִּיל תְּמִיד כְּחֹנוּ, כִּי כִכָּה יִגְדֵל כִּחֶךָ
וְעַל־אֵלֶּה נִשְׁקוֹד וְנִשְׁמֹר. אֶת־פְּקוּדֶיךָ כְּלָם
עֲשִׂיתִי כִּיּוֹם הַזֶּה, לֹא נִצְדַר דְּבָר.

(מנפרד בא.)

רוח.

מי פה?

הַאֲמַנְם אָדָם תוֹלְעָה? — הוּא נִמְהָר, הוּא עָפָר וְאֶפֶר!
כְּבֵעַ עַל־בְּרִיָּה פְּרָגַע, הִשְׁתַּחֲוֶה לְהֵרוֹם אֲלֵהִינּוּ!

רוח שני.

אֲנִכִּי יִבְעָתִי הָאִישׁ — רַב־מַגּ הוּא וְנוֹרָא עַל־לִוְתוֹ,
וְכחוֹ גִדוֹל וְעֲצוּם.

רוח שלישי.

כָּרַע עַל-בְּרַכְיָהּ, הָעֶבֶד,

כָּרַע וְהִשְׁתַּחֲוֶה כָּרְנֵעַ! מַה-זֹּאת? הַאֵם לֹא יָדַעַתְּ

אֲדוֹנָהּ פֹּה וְאֲדוֹנָנִי? הַתְּפַלֵּץ אִפּוֹא וְשָׁמַע:

הרוחות כלם.

הַתְּנַפְּלֵי לְאָרֶץ וּכְרַע, אִמָּה וּבַעֲרָךְ הַמְקַלְלִי,

אִמָּה יָלִיד הָאֲדָמָה, פֶּן תָּבוֹא עָלֶיךָ הַרְעָה.

מנפרד.

לְעֵמֶתִי כְלִי-זֹאת – וְאַתֶּם הֵן תְּרֹאוּ: אֵינְנִי כוֹרַע.

רוח רביעי.

אֲנַחְנֹה פֹּה נִלְמַדְךָ לְעִשׂוֹתָהּ!

מנפרד.

עוֹד לְפָנַיִם

לְמַדוֹנִי כְלִי-זֹאת. לִילֹת רַבִּים עַל-פְּנֵי הָאֲדָמָה

עַל-תְּלִי קַרְקָעָה הָעָרִם, הַשְׁחַתִּי פְּנֵי לְאָרֶץ

וְאֲנֹרַע עַל-רֹאשֵׁי אִפְרָיִם; יָדַעַתִּי עַד-קֶץ כְּלִי-תְּקַלִּיתִי

עֲנֹה וְשִׁעֲלֹת רֹחַ; כִּי מִפְּנֵי עֲנִי כָרַעַתִּי,

וּמִפְּנֵי אִיִּדִי בְּקֶרְבִי נִדְבַאתִי עַד לְעֶפְרָיִם.

רוח חמישי.

וְאַתָּה תִּצְרֹב אֶת-לִבִּי לְמִנּוּעַ מֵאַחֲרֵימֶן עַל-כִּסְאוֹ

אֵת אֲשֶׁר מְלֹא כְלִי-הָאָרֶץ לֹא תִתֵּן, וְהִיא טָרִם תְּבִיט

אֶת-מִוְרָא תִפְאָרְתוֹ כְּמוֹף? – הִנֵּף – רָאָה הַיְהוָה תְּתִיבֵנִי!

מנפרד.

עַו אֹתוֹ וְכָרַע הוּא לָזֶה אֲשֶׁר גָּבַהּ מִמֶּנּוּ –

לְעֵלְיוֹן כָּל-הַעֲלִיּוֹנִים – לְיוֹצֵר שִׁצְרָא אֹתוֹ,

ולא לְבַעבוֹר יִכְרַע – יִכְרַע־נָא אַרְצָה הוּא,
וְנִכְרַע שְׁנֵינוּ יַחְדָּו.

הרוחות.

רְמָסוּ אֶת־הַתּוֹלְעֹת!

גְּזְרוּ אוֹתוֹ לְגַזְרִים! –

הפרצה הראשונה.

גִּשּׁוּ הַלָּאָה! סוּרוּ! לִי־הוּא. –

אָדוֹן כָּל־הַכַּח הַנְּעֻלָּם! הָאִישׁ הַזֶּה אֵינְנוּ
מִבְּנֵי הַיְצוּרִים הַשְּׁפֵלִים, כִּי כָכָה יִמְנוּ אוֹתוֹתֵם
זֶה־בּוֹאוֹ וְעָמְדוֹ בִּינֵינוּ. מִכְּאוֹבֵינוּ מִכְּאוֹבֵי אֵל־מּוֹת,
כְּמוֹ מִכְּאוֹבֵינוּ גַּם אָנוּ; הִכְמַתוּ וְכַחוּ וּרְצוּנוּ –
כְּכֹל־אֲשֶׁר אֵלֶּה מִתְחַבְּרִים עִם בָּשָׂר בֶּן עֶפֶר וְאֶפֶר,
מִבְּלֹתֵי יִכְלֹת הַבָּשָׂר לְשֵׂאת אֶת־עֲצָם הָרוּחַ –
כְּל־אֵלֶּה עֲצָמִים וּגְדוֹלִים, כְּאֲשֶׁר לֹא נִתְּנוּ כְּמוֹהֶם
זוֹלָתֵי לְמַעֲשִׂים מְאֹד בֵּין־יְלָדֵי בְּנֵי הָאָדָמָה;
כִּי עַל־כֵּן גִּדְּלָה תְשׁוּקָתוֹ מִתְשׁוּקַת יְתֵר הָאָדָם,
וְהִיא לְמַדְתָּהּוּ רַק אֶהַת – אֶת אֲשֶׁר יוֹדְעִים גַּם אָנוּ –
כִּי דַעַת אֵינְנוּ אֲשֶׁר וּמַדְע יִקְרָא רַק הַמִּיר
אֶת הַסְּרוֹן הַדַּעַת הָאֶחָד בְּחִסְרוֹן דַּעַת חֲדָשׁ.
וְאֵף גַּם זֹאת: תִּאֲזוּתֵיו – זֶה חֶלֶק אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ
לֹא יֵצֵל כָּל־כַּח וְרִצּוֹר וְכֹל מִי שֶׁנִּשְׁמָה בְּאֶפֶס,
לְמֵן הַתּוֹלְעֹת וְיָמִ: לָהּ, בְּאַרְץ אוֹ בְּשָׁמַיִם –
הֵן כְּחֻצוֹ אֶת־לְבוֹ וַיַּעֲשֶׂהוּוּ לְנַפְשׁ, אֲשֶׁר אָנֹכִי,
הַסִּבַּת הַחֲמִלָּה, אֶסְלַח לְמִי אֲשֶׁר יַחְמוֹל עָלַי.
לִי הוּא וְאוֹלַי לָךְ הוּא – אִם כֵּן אוֹ כֵּן – וְאוֹלָם
אֵין בֵּין־הַרוּחֹת אֵף אֶחָד, שֵׁנִשׁ לוֹ נִשְׁמָה כְּמוֹהוּ –
וְעַלֶּיהָ אֵין לוֹ כָּל־שִׁלְטוֹן.

נמיזיס.

מה אפוא יבקש בנה?

הפרצה הראשונה.

נענה-נא הוא על-שאלתך.

מנפרד.

את-אשר ידעתי - ידעתם,

ולוא זה כחי בקרבי היכלתי צמוד פה ביניכם?

אכן עוד נש מעבר לגבולכם פח גם אהר

וגדול מזה, ואנכי הנה-זה באחי לשאול

את-זה לבצבור נענני על-דבר אשר אבקש

נמיזיס

מה אתה שואל קר?

מנפרד.

לא יבוא המענה ממך:

קראי למתים אלי - כי למו אצרוך שאלתי.

נמיזיס.

אחרימן הגדול! הנישך חפץ לעשות חסד

עם-אדם רמה זה למלא את-שאלת לבבו?

אחרימן.

כן.

נמיזיס.

אתמי זה אפוא תחפוץ להעלות מקברו?

מנפרד.

את-זאת אשר קבר אין לה - קראי נא לי את-עשתרת.

נמיזיס.

רוח או נשמה,
 הני אשר-תהיל,
 מרום או אדמה
 את-צלמך הביאי,
 את-רוחך, את בשרך,
 כהיותך בחיים
 או כשונך לעפרך —
 הגלי לעינים!
 עם-הלב, עם-הפנים,
 אם בעצם ואם בלימה,
 אם כעתה ואם כלפנים —
 כל-המצל מרמה.
 באי בוא! באי בוא! באי בוא!
 מי ששמה אז הדיחך, זה יבקשך עמה פה!
 (צלם עשתורת עולה ומתיצב בתוך).

מנכרד.

האמנם זה הוא המות? הן פרחות עוד לחייה! —
 אף לא בן; הצבע הזה איננו עוד צבע החיים,
 רק אדם זר וקדמ, פארכ הזר הלזוה,
 שיד הסתו תזעהו על-טרפי העצים הנזבלים.
 פכה היא! — הוי אליל! מי פלל מאז לי פי איך
 להביט בזה — בעשתרת! — לא בן הוא — לא — רק נבצרה
 ממני לזכר אליה — צוינא את ודברה —
 תסלחנא לי או תרשיע —

נמיזיס.

פשם הכח הלז אשר שבר
 את-בריחי הקבר, ששמה החבאת:

דברי-נא פה אלה אשר דבר,
או אלהי-זאת שעל פיה נקראת.

מנפרד.

מתרישה היא מדבר —
אך הנה זאת דממחה תמי לי למשנה פי שנים.

נמיזיס.

פה הנה הגבול ליכתי. אדוני, אדון פל-הרוחות!
רק בגוף לבדך הדבר — צנה-נא אמה לקולה.

אחרימן.

הרוח! שמעי לשרכיט.

נמיזיס.

מתרישה היא גם-צפתה!
איננה מפנות עדחנו — והפחה ממקור אחר.
בן-אדם, אל-תשא לשא! כי נכונה גם תוחלתנו.

מנפרד.

שמעיני, שמעיני עשתרת! אהורתי, דברי אלי!
מה רבות סבלתי עד-עתה — מה רבות עוד אסבול מעתה —
ראי-נא והביטי אלי: לא שנה אותך הקבר
ככל ששגיתי בגלגליך. הן את אהבתני למאד,
נרני אתקתיך; לא לנו לענות ככה איש אחיו —
ולו גם מנת חטאנו בזה-הנו כאשר אהרנו,
אמרי כי לא תבזיני — פי ענש שגיני אשא —
כי לגור חשקת בין-קדושים — וכי אבחר-לי מנת מחיים!
כל נתעב ונאלח התקשרו עד-עתה עלי לאסרני
בעבותות למו היותי — אלהיים אשר לזככם

אַתְּפִיץ, כִּי הִמָּה לְנִצָּחַן — עֲתִיד הִמָּה אֶל עֶבֶר.
 לֹא אוֹכֵל לְנוֹחַ. לֹא אֲדַע מָה אֲשַׁאֲלֶנּוּ וּמֵהֲזֶה אֲבַקֵּשׁ:
 בַּק אַחוּשׁ בְּלִבִּי מָה אֶתְּ — וְאַחוּשׁ בְּלִבִּי מָה אֲנִי.
 עוֹד בַּק הַפְּעַם הַפְּצִי לְשִׁמוּעַ בְּטָרֵם אֲגֻנֶע
 אֶת־קוֹלְךָ שֶׁהִיָּה לִּי זְמֵרָה — אָנָּה, דְּבַרִּי אֵלַי!
 רְאִי־נָא, קָרָאתִי אֶלְיָךְ בְּלִילָה מְקַרֵּב הַדְּמָמָה;
 צְפָרִים יִשְׁנוֹת הַרְגִזְתִּי מִקִּנְיָן מִבִּינֹת עֲפָאִים,
 עוֹרְתִי וְאֹבִים בְּהָרִים, לְמַדְתִּי לְתַגְנוּי. הַסְּלִיעִים
 לְקְרוֹא אֶת־שְׁמֶךָ וְעָנָה אַחֲרַי הַד קוֹלִים לְשׁוֹא —
 וְרַבִּים עָנוּ אוֹתִי — גַּם רוּחוֹת וְגַם בְּנֵי אָדָם —
 וְבַק אֶת לְבַדְךָ הַחֲכָשֶׁת. הוּא, דְּבַר־יְנָא עֲתָה אֵלַי!
 אֲרַבְתִּי אֶל־צֵאת הַכּוֹכָבִים, הַבְּטַחְתִּי לְשׁוֹא הַשְּׁמִימָה,
 וְאֲבַקֵּשׁ שֵׁם אוֹתְךָ, בַּק אוֹתְךָ. הוּא, דְּבַר־יְנָא עֲתָה אֵלַי!
 עֲבַרְתִּי עַל־כָּל הָאֲדָמָה, וְכִמּוֹךָ לֹא מִצֵּאתִי בְּכֶלֶה —
 הוּא דְבַרִּי עֲתָה אֵלַי! — רְאִי, יְלִדֵי הַתַּפְּת מִסְּבִיב:
 הֵם דְּבָקוּ כָלֵם אַחֲרַי — וְאֲנִי לֹא יִרְאֶזִי מִפְּנֵיהֶם,
 וְאֲדַבֵּק אַחֲרֶיךָ לְבַדְךָ — הוּא דְבַר־יְנָא עֲתָה אֵלַי!
 וַיְהִי־נָא בּוֹעֵם — בַּק דְּבַרִּי — וַיְהִי־נָא אֶת־אֲשֶׁר תְּדַבְּרִי —
 בַּק קוֹלְךָ הַשְּׁמִיעִי אוֹתִי — בַּק זֹאת הַפְּעַם — בַּק פְּעַם!

צִלָּם עֲשֵׂתֶרֶת.

מִנְפֶּרֶד!

מִנְפֶּרֶד.

עוֹד מֵלָה — עוֹד אַחַת — בַּק בְּקוֹלְךָ אַחֲרַי — זֶה קוֹלְךָ!

צִלָּם עֲשֵׂתֶרֶת.

מִנְפֶּרֶד! מִחַר יִתְמוּ יִמֶיךָ וּפְגָעֶיךָ. — שְׁלוֹם!

מִנְפֶּרֶד.

בַּק מֵלָה עוֹד אַחַת. הַסְּלַחְתָּ?

צלם עשתרת.

שלום!

מנפרד.

אָנא, הגידי:

הַנָּשׁוּב לְרֵאוֹת עוֹד פֶּעַם אִישׁ אֶת־אָחִיהוּ?

צלם עשתרת.

שלום!

מנפרד.

עוֹד מַלְת רַחֲמִים! הַגִּידִי כִּי תֵאָהֱבִינִי.

צלם עשתרת.

מנפרד!

(צלם עשתרת נעלם).

נמיוזיס.

הִלְכָה וְאֵין עִם־לְבָבָה לְשׁוּב עוֹד שְׁנִית בְּקִרְאָה.

אֶךְ דְּבַכָּה יְבוֹא. וְאִתָּה שׁוֹב־לָךְ אֶל־הָאֲדָמָה.

רוח.

הוא נבצת פלו— זה חלק אדם ליד האדמה
 ההולך לבקש לו דברים עד־אפסי גבולות אל־מות.

רוח שני.

אך ראה נא: הן ימשול בנפשו ובצעו עליה יתגבר
 להדביר תחת רצונו את־עניו וכל־מצקותיו.
 לו היה מקהל צדתנו כִּי־צִמָּה נחשב בינינו
 לרוח נורא על־סביביו.

נמיזיס.

היש לך דבר עוד לשאול
אתפי אדוני או אחד מעשי רצוני?

מנפרד.

אין דבר.

נמיזיס.

כי-עמיה לך ושלום לך עד-מועד.

מנפרד.

עוד נראה איש את-אחיהו! איה? על-פני האדמה? —
יהיה באשר יהיה: ותלך חסדך עמדי
אנכי לך עבד לנה. היו-נא כלכם שלום.

(מנפרד הולך).

אַקט שְׁלִישִׁי.

ס חוה ראשון;

אולם בהיכל מנפרד. — מנפרד והרמן.

מנפרד.

מה צְמָה הַצֵּת?

הַרְמָן.

עוד מעט וְשִׁקְצָה הַשָּׁמֶשׁ,

וְהִיא הַמְבַשֶּׁרֶת לָנוּ צִלְלֵי עָרֵב נְעִימִים.

מנפרד.

הַגֵּד, הָאֵם כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר פָּקַדְתִּי לַעֲשׂוֹת

נַעֲשׂוּ בְּחֻדְרֵי הַמְּגֻדֶל?

הַרְמָן.

הַכֵּל, אֲדוֹנִי, נִכּוֹן;

וּפֹה הַמְּפָתֵחַ וְהַנְּרִמִּיק.

מנפרד.

טוֹב. וְאַתָּה לֵךְ!

(הרמן הולך).

מנפרד (יבדו).

הִנֵּה מְנוּחָה בְּלִבִּי — דְּמָמָה לֹא־תִגַּד בְּדְבָרִים —

אֲשֶׁר עַד־כּוֹה לֹא־מְצָאתִי כְמוֹהָ בְּכָל־יְמֵי חַיִּי.

לְיֹלָא יְדַעְתִּי הֵיטֵב כִּי תוֹרַת הַפִּילוֹסוֹפִיָּה

היא הנלעגה וריקה מכל-הבלינו הרבים,
הלחג הנבצר מאז, שרמה את-און האדם,
מכל אשר למדו אותנו מלמדינו המהגים מעולם —
כי עתה האמנתי: רק אין זאת מצאתי את-סוד הזהב,
את משפט „הקאלון“ הנבחר, והוא המתלונן בקרבי.
ידעתי כי תחלוף המנוחה מהר, אך טובה גם-זאת
כי ידעתיך בנפשי, ולו רק לרגעים מעטים;
הרחיבה את-גבולות הגיוני ותמן לו רחש חדש.
ואני הנה אכתוב הדבר בספר זכרון לפני:
הנה בי רהש כזה. — מיזה האיש הבא?
(הרמן עב).

הרמן.

אדוני! זה כהן-אב למורים הקדוש שאש
לברך פניך לשלום.

(כהן-אב בהיכל מורים הקדוש בא).

כהן-אב.

אלוף מנפרד, שלום עליך!

מנפרד.

הנה ברוך, אבי הקדוש! שלום לך בגבולנו;
ויהי-נא באך לכבוד ולכרחה לבית הנה
ולנים היושב בקרבנו.

כהן-אב.

מי-ימן והיה ככה!

אך דבר לי אליך, לך רק לך לבדך.

מנפרד (להרמן).

סב ולך מזה.

(הרמן הולך).

מה הפך אורחי הנבכר?

כהן-אב.

וּבְכֵן בִּלְאֵ מְבוֹא אֲדַבֵּר. — וְקָנָה וְקִנְיָהּ וְקִנְיָהּ,
 וּמִחֲשָׁבָה טוֹבָה גַם הִיא, תִּהְיֶינָה לְמַלְיָצֵי הַפְּעַם;
 וְגַם שְׂכָנֵתָנוּ הַקְּרוֹבָה, אִם-גַּם לֹא הַקְּרִיבָה לְבָנוּ,
 תִּהְיֶה לִי עֵתָה לְפָנָי. — רְאֵה, הִנֵּה שְׁמַעוֹת זָרוֹת
 עֹבְרוֹת עָלַיךָ בַּחוּץ, וְתוֹכֵן רְצוּףָּ כְּלִטְמָאָה,
 וְדַבְּקוּ אַחֲרַיךָ בְּשִׁמְךָ — זֶה שְׁמֶךָ הַמְּהַלֵּל מִדּוֹרוֹת.
 מִי־יִתֵּן וְזֶה אֲשֶׁר עֵתָה יִקְרָא בְּשֵׁם זֶה יִנְחִילֵנוּ
 בְּטַהֲרֵנוּ לְבָאִים גַּם אַחֲרֵינוּ!

מנפרד.

דַּבֵּר — שׁוֹמֵעַ אֲנִי.

כהן-אב.

אוֹמְרִים כִּי יָדָךְ נִתְּתָ לְרוֹשׁ וְלַחֲקוֹר בְּדַבְרִים,
 שְׂצוּהָ הָאָדָם עֲלֵיהֶם לְבִלְתִּי הִגָּה בְּהִמָּה;
 וּבְרִית כְּרַתְּ לָךְ עִם שְׂכֵנֵי־שְׂכֵנֹת חֶשֶׁךְ.
 עַם־רוּחוֹת רָעִים וְזָרִים מְקַלְלֵי אֵל בְּשִׁמְיָם,
 הַתְּעִים וְנִדְדִים חָרַשׁ כְּצִלְלֵי גִיא צִלְמוֹת.
 עַם־אָדָם, יְדַעְתִּי, עַם־רָעִים בְּדַמוֹתָךְ כְּצִלְמָךְ אַתָּה
 תַּחֲשֶׂה מִדַּבֵּר אַף־דַּבֵּר עַל־סִתְּהִי מִחֲשָׁבוֹת לְבָבְךָ,
 כִּי בִדָּד כְּפֹזֵיר אַתָּה — וְלֹא רַק יִקְדַּשׁ גִּזְרָה.

מנפרד.

מִי אֵפוֹא אֵלֶּה הַמְּדַבְּרִים כִּי אַתְּ־הַדַּבְּרִים הָאֵלֶּה?

כהן-אב.

אֲחִי הַתְּמִימִים עַם־אֲלֵם — עַמִּי הָאָרֶץ הַחֲרָדִים —
 נִתְּיָנִיךָ גַם הֵם וְעַבְדֶּיךָ — כְּלָם אַחֲרַיךָ גְּבִיטוּ
 בְּעֵינַיִם מִלְּאוֹת כְּלִפְפַחְדוֹ. הֵן רָעָה נִגְדַּח חִיָּהּ.

מנפרד.

קח תני.

כהן-אב.

הנה באמי לָתת וְלֹא לָקַחַת —

תְּלִיָּה לִי מִהַבְּקִיעַ אֶל־מִסְתְּרֵי סוּד נִשְׁמַתָּה;
 וְאוֹלָם אִם אֲמַת הַדָּבָר, כִּי־עַתָּה עוֹד מוֹעֵד לָךְ
 לָשׁוּב אֶל־אֵלֶיךָ וּלְבַרְחָמוֹ; הַתְּרַצָּה אֶל־כְּנֹסֶת קַדְשֵׁנוּ
 וְהַרְצָתָה אוֹתָךְ הַכְּנֹסֶת גַּם לְאַהֲבֵי הַשָּׁמַיִם.

מנפרד.

שְׁמַעְתִּי. וְזֶה אֲשֶׁר אֶעֱנֶה: אֶת־אֲשֶׁר הֵייתִי אוֹ הַגְּנִי —

הַדָּבָר הַזֶּה הוּא דְבָרֵי בִינֵי וּבִינֵי־הַשָּׁמַיִם. —
 לֹא אֶבְחַר בְּאָדָם מִעַפְרֵי לְהִיּוֹת לְמַלְיָן לְנַפְשִׁי.
 אִם אֶל־תְּקִיף חֲטָאתִי — עֲרֹכָה לְפָנַי וְעֹנְשֵׁנִי.

כהן-אב.

בְּנִי! לֹא אֶמְרָתִי עֲנֵשׁ, רַק שׁוֹב אֶמְרָתִי וּתְרַחֵם,
 וְעֲלִיךָ לְבַחֹר לְבִדְדֶךָ. וְהִנֵּה אִם לָשׁוּב תֹּאמֶר —
 דַּעֲנָא כִּי חֲקוֹת הַתּוֹרָה וּמִשְׁפַּט דָּתֵנוּ הַצְּרוּפָה,
 הֵם גִּתְנוּ הַכַּח בְּיַדִּי לְסַקֵּל מֵעוֹן הַנְּתִיבָה
 וְלַעֲזוֹר לַחֹטָא כִּי־יָשׁוּב וַיִּטְהַר מֵעוֹן אֶת־לְבוֹ.
 מֵעַם אֱלֹהִים הַתְּקֹנָה — כִּי־הִנֵּה „לִי נִגָּם וְשָׁלֵם”
 אָמַר אֲדֹנָי צְבָאוֹת. וְאַנְכִי זֶה עֹבְדוֹ הַעֲנֵנוּ
 אִין לִי בְלִתִּי־אִם לְשִׁנוֹת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הַנּוֹעֲלִים.

מנפרד.

הוּי זָקֵן! לֹא כַח הַקְּדוֹשִׁים — לֹא קָסַם רַבִּי הַתְּפִלּוֹת —
 לֹא לֵב אִישׁ כִּי־יִטְהַר בְּשׁוּבוֹ — לֹא עֲנֹת נִדְכָּא לְמַרְאֵה —
 לֹא צוּם — לֹא חֲבִלֵי מָנוֹת — לֹא — וּמִכְלָם גְּדוּל —
 לֹא כְבֹד כָּל בְּלִהוֹת עוֹלָם בְּעַמְקֵי הַנֶּפֶשׁ בְּקַרְבִּי,

זו מוסר הלב האכזרי, ששאול איננו ירא,
 יצן פי עז לו בלבדו להפוך לשאול השמים, —
 כל־אלה לא ימחו מקרב הנשמה הרחבה כים
 את־מרוות רחשי העון, העול, הכאב והנזקם
 אשר ירחש אדם בקרבו; כל־פגע מאחרי הקבר
 לא יוכל ליסר אדם, באשר ייסר את־נפשו
 האיש המרשיע את־לבו.

כהן־אב.

כל־אלה טובים ונכחים;
 ואולם הן יש פי תחלוף כל־זאת ואחריה עוד תבוא
 תקוה חדשה לטוב, והיא במנוחת בטחון
 נשואות למרום עיניה למקור הטוב והישע,
 וכל־איש המבקש אותה, אל־נכון ימצאנה;
 ויהי־נא פי כבוד צונו בארץ ככל־אשר יכבד —
 הן יש לעון כפרים; וראשית כפרים יהיה
 ברחוש האדם בלבו כי דרושים המה לנפשו. —
 ויהי כן! כל אשר תוכל דתנו להורותך תורה,
 וכל־אשר תוכל לגאול נגאלך ונסלח לך.

מנפרד.

פי קרבו ימי הששי ממלכי רומה למות —
 פי קרבן היה לפצעו אשר פצע בבשרו בידו,
 למנוע נפשו מלמות מות אכזרי בקהל
 בתרב הזקנים משפטיו, שהיו עבדיו לפנים —
 אז נגש איש צבא אליו, ופניו פני חומל נאמן,
 ויאמר לקתם באדרכתו את־זרם הפצע הוב,
 והמלך במותו הדפו מעליו ויקרא ויאמר —
 והוא עוד במותו מלך אדיר לצוות ולפקד —
 אחרת המועד — הנה הוא אמון לבבך למלךך

כהן-אב.

למה הדבר כזאת?

מנפרד.

גם אני כרומי אענה:

„אחרת המוצד!“

כהן-אב.

לנצח לא יאחר ממוצד האדם

האומר להתבצות אל-נפשו, ונפשו תתרצה אל-אלה.

האין לך הפקנה עוד? רק נפלא הדבר הזה:

ורב בני אדם המנאשים את לבם מאל הן ייצרו

חלום דמיון להם על-הארץ וכתבעים בים יתזיקו

בקנה הרצוץ הזה.

מנפרד.

הוי אבי! ראה גם אנכי

היו לי חלומות בחיים והגות טהורה בנצח,

לשפוף את-רוחי על-רוח בני אדם והיו לאחדים,

להאיר את-ציני האמים ולצללות למעלה למעלה—

לא אדע הגבול עד-אנה— ואולי גם לנפול נפל;

ואולם אם-אפול או אפול כפרץ המים בְּהַרִים,

אשר ישמעו מרומים מפילי התית בנגבהם

ורעש למעיינות תהומות מפיצי קצה בשערה

(המקלעים קלעי צרפל שמימה, והיו לעבים

גותני מטר במרום אחרי העפילם לעלות),

והפרץ יפול לשפל ובשפלו עוד עו הוא

אכן כלי-זה הזה חלף. בגד רוחי בנפשי.

כהן-אב.

מדוע?

מנפרד.

כי נבצרה מני להשפין לעפר רוחי ;
 משל חפץ רוחי, ותהי עליו שומה לעבוד -
 להחניף - לבקש - לארוב תמיד בקלעת ובקליות -
 להבקייע אל מקום ומקום - להיות לקנב חי -
 אם חפץ יחפוץ להיות לשר וגדול ונכבד
 בין ריקים ופחזים ונבלים - שהמה המה ההמון.
 מעבתי התערב בעדר, ולו אף להיות למנהיג,
 ולו אף לזאבים. הארניה בוד - וכמהו גם-אני.

כהן-אב.

ולמה לא היה עם-אדם ולמה לא עבר גם-יחד?

מנפרד.

כי מוזר היה רוחי מעודי להמון החיים ;
 ואולם לא אכור הייתי ; כיהנה לא לברוא חפצתי,
 ורק למצוא שממה לפני : - להיות פרוח הסער,
 כסמום החם והאדם המהלך לבד במדבר
 ומטאטא החול הצנום, שאין לו שיח לשדפה,
 וסער על-גליו הפרועים, התרדים ונקשים גם-יחד,
 ודבר ואיש לא יבקש, והוא גם הוא לא יבקש -
 ורק אשר ימצא על-הרכו, והיה זה לבן-מות.
 כן היה ארח חני, ועל-ארחי זה לי נקרו
 אנשים ודברים - והמה חלפו כבר ונגוו.

כהן-אב.

אלעי לי! יראתי כי אפס ממך כל-ישע
 וידי ניד כהנתי קצרה מהושיע לך.
 ואולם מה-צעיר אתה - ואנכי חפצתי עוד - -

מנפרד.

ראה-נָא והביטה אלֵי! יש בְּנִי-אָדָם בְּאֶרֶץ,
 שִׁינְקֵנוּ בְּעוֹדָם צְעִירִים וְיָמוּתוּ בְּטָרֵם יִחְצוּ
 יְמֵיהֶם, וְלֹא בְיָדֵים, וְגַם לֹא כְמוֹת בְּמִלְחָמָה;
 וְרַבִּים מְתִים מְטוֹבָה – וְרַבִּים מֵהַרְבוֹת הַגָּה –
 וְרַבִּים יִכְלוּ בְּעִבּוּדָה – וְרַבִּים מְשַׁבְּעַת הַחַיִּים –
 וְיִשְׁכְּוּ בְּמַחְלֹת יָמוּתוּ – וְיִשׁ מִמַּבֵּת שְׁגִעוֹן –
 וְיִשְׁכְּוּ יְבוּלָ וְיִכְלֵ הַלֵּב וְיִשְׁכְּוּ יִשְׁבָּד;
 וְזֹאת גַּם-זֹאת הִיא מַחְלָה הַמְרַבֶּה לְמֵאֵד חֲלָלִיהָ
 מִכֹּל שִׁיכְתָב בְּסִפְרֵי הַלְוִיחֹת לְעֲלִילֹת הַמָּוֶת,
 כִּי-יִשׁ לָהּ פָּנִים שׁוֹנִים וְשִׁמּוֹת יִשׁ לָהּ רַבִּים.
 וְעַתָּה הַבִּיטָה וּרְאֵנִי! בְּהַמּוֹן כָּל-הַרְעוּת הַהֵנָּה
 הִנֵּה לִי חֶלֶק גַּם אֲנִי; וּמִנִּי הַרְעוּת הַהֵנָּה
 גַּם אַחַת הֵן תִּשְׁפּוֹק לְאָדָם; וְלִכֵּן הַשְׁמָאָה-נָא אִסּוּא
 לֹא כִי הִנֵּנִי אֶת שְׁהַנְנִי, וְכִּי אֲנִכִּי הִיִּיתִי,
 כִּי הִיִּיתִי – וְאַף גַּם עוֹדֵנִי בְּכִלְ-זֹאת עַל-פְּנֵי הַאֲדָמָה.

כהן-אב.

וְאוֹלָם שְׁמַעֲנִי-נָא עַתָּה –

מנפרד.

זָקֵן! כְּהִנָּתָה הַדְרָמִי
 וְלִשְׁיבְחָךָ אֲשִׁים כְּבוֹד, וְגַם מִחֲשַׁבְתְּךָ אֶל-נִכּוֹן טְהוֹרָה,
 אָפֶס עֲכֹלְךָ לְשׂוּא; אֵל מִחֲשַׁבְנִי לֹא-יִשׁ קֶשֶׁה עֲתָף:
 יִזְמַל אֲנִכִּי עֲלֶיךָ שְׁבַעֲתִים מִחֲמַלֵּי עַל-נַפְשִׁי,
 וְלִכֵּן אֲמַנַע מַעֲמָה דְבָרִי מַעֲמָה. – שְׁלוֹם!
 (הוֹיֵךְ).

כהן-אב (ליבדו).

אַף נִכּוֹן הִנֵּה זֶה לְהִיּוֹת לִיצִיר תְּפָאָרָה:
 יִשׁ עֲמוֹ כָּל-הַגְּבוּרָה אֲשֶׁר יִבְנֶה מִמֶּנָּה

צֵלֶם תִּבְנִית אִישׁ לְכַל־יְסוּדוֹתָיו הַנְּעֻלִים —
 וְלֹא רַק בְּלִלָה אוֹתָם יָד אָמֵן עֲשֵׂה בְחִכְמָה;
 וְעַתָּה רַק תִּהְיֶה בּוֹ אֲרָאָה — עֲרַב אוֹר וְחֹשֶׁךְ —
 רוּחַ עֶסֶפֶר יַחַד — תְּאֹת עַם־הַגּוֹת זָכָה —
 וְכַל־אֵלֶּה נִלְחָמִים בְּקַרְבּוֹ בְּאֵין תְּכִלִּית וּבְאֶפֶס סְדָרִים,
 וְיִשְׁכִּי יִרְדְּמוּ מֵעַט, וְיִשְׁכִּי יִקוּמוּ לְהַרוֹס. —
 לְמוֹת בְּקֶשׁ, וְאוֹלָם חֲלִיטָה מִמֶּנּוּ, אֵל יָמוֹת;
 עוֹד פַּעַם אֲנִסָּה; טוֹבָה הַגְּאֻלָּה לְאָדָם כְּמֹהוּ,
 וְצִיִּי הִיא שׁוֹמָה לְהוֹעִיל וּלְעֲשׂוֹת אֶת־מַעֲשֵׂה הַצְּדָקוֹת.
 אֲלֶיךָ־נָא אֲחֲרֵינוּ — בְּסִתֵּר — וְאוֹלָם בְּרַגְלֵךְ נִכְוֶנָה.
 (הולך).

ט ח ז ר ש נ י .

חזר אחר. — מנפרד והרמן.

הרמן.

בְּקִדְתִּי, אֲדוֹנִי, לְחַכּוֹת אֵלֶיךָ עַם־רַדֵּת הַשֶּׁמֶשׁ —
 הַנֵּה הַשֶּׁמֶשׁ יוֹרְדֵת עִתָּה אֶל־אֲחֵר הַהָרִים.

מנפרד.

הֲאֵמְכֶם כֵּן ? הוּא תוֹנֵא וְאֵבִיט וְאֲרָאָה בַּמְרָאָה.

(מנפרד נגש אל חלון האולם).

הוּא גִלְגַּל נְחֻמָּד! בְּתַחֲלָה אֲלֵיל לְיָקוּם בְּנִצְרֵינוּ,
 לְמִשְׁפַּחַת אָדָם עֲצֻמָּה, אֲנָשִׁים חֲדָלִי תַחֲלָאִים,
 הַגְּבוּרִים אֲנָשֵׁי הַשֶּׁם, שְׁנוֹלְדוּ עַל־בְּרַכֵּי מְלָאָכִים
 מִבְּנוֹת הָאָדָם הַיְפּוֹת פִּי־שִׁבְעָה מְרוּחוֹת אֵלֶּה,
 שֶׁתְּעוּ וַיִּרְדּוּ לְאָרֶץ וְלֹא יָכְלוּ לְשׁוּב שְׁמִימָה.
 הוּא גִלְגַּל נְחֻמָּד מִכָּל! שֶׁעָבְדוּ לָךְ וְהִשְׁתַּחֲוּוּ
 בְּטַרְחָם סִתְרֵי בְרִיאַתְךָ יִגְלִי לְעֵין הָאָדָם.
 אַתָּה הַצִּיר הַרְאִשׁוֹן הַנְּשַׁלַּח מֵאֲדוֹן הָאֲדוֹנִים,

המצהיל על־ראשי ההרים את־לבות הרעים העלדים.
 צד־נפלים לארץ וישפכו את־לבם בשירים ותפילות.
 אתה האל הנראה הממלא מקום לא־נראה,
 שפחר בך לצל לו — אתה הנוכח הראשון!
 אתה הציר אשר עליו יסבו המאורות הרבים!
 שעמך תהיה האדמה למשא לא־יכבד מלשאת,
 ואתה כִּנְנֵת צְבָעִים וְלִבְבוֹת לְכַל־הַיְצוּרִים
 המהלכים לקרני אורך — אתה אבי כל־התקופות,
 מלך לסביבי כל־רוח ולעמם היושבים בהמה
 הקרובים והרחוקים כלם! הגפוש בקרבנו פנימה
 לא תנכר את־אותותיך, וכן גם תארגנו היצות.
 עלֶּה וּזְרַח וְשׁוֹקֵעַ אֶתְּךָ בְּזִיּוֹף הַגְּהֵדָר
 שלום לך! ואנכי לא אוסיף לראותך עוד נצת.
 כְּל־אֲשֶׁר רָחַשׁ מִבְּטֵי הָרֵאשׁוֹן אֶהְיֶה אֵלֶיךָ,
 כֵּן יִהְיֶה מִבְּטֵי הָאֲחֵרוֹן. לא תוסיף עוד להאיר
 לאיש אשר מתנות החיים וְהַחַם לוֹ הֵיוּ לְשׂוֹאֵה.
 ראוי־נא, הנה־זה יכד: ואני עוד מעט — אחריתך.
 (מנפיד הוי"ד).

מ ה ז ר ש ר י ש י

יאהרים, היכל מנפרד במרחק מצט. תל־עפר לפני המגדל. בין ערבית —
 הרמן, מנואל ועוד מעבדי מנפרד.

הרמן.

בק זר התברר למדי! — לַיְלָה לַיְלָה זֶה שָׁנִים
 האריך לשבת ער במגדל הזה ולבְּדָד.
 היתתי שם — וכלנו הן שם הֵינּוּ לְפַעֲמִים;
 ואולם לפיו ולפִי־תִכְנֵנוּ לא נוכל לחרוץ אל־נכון
 את־משפט מצשאו שמה ומה הוא הדבר שתקור.
 הן לשמור היטב על־סודו בחר לו חדר לשבתו,
 ששם לא דרכה מעולם כף רגל זר וזולתו.

את־שְׁכָרִי לְשֵׁשׁ הַשָּׁנִים הַבָּאוֹת הֵיִתִי נוֹתֵן,
אֵלֹו יִכְלֹתִי לָבוֹא עַד־תִּכְלִית דְּבַר הַתְּעַלְמָה.

מנואל.

כִּי־אֲזוּ הַרְעוֹת לַעֲשׂוֹת. שְׂמַח בְּמַעַט הַדְּבָרִים
אֲשֶׁר מְאָאָה יִדְךָ עַד־הִנֵּה לְדַעַת —

הרמן.

הוֹי מְנוּאֵל!

זָקַנְתָּ, חִכְמָתָּ מִמְּנִי וְרַבּוֹת יַדְעָתָּ לְסַפֵּר; —
וְאַתָּה בִּמְגִדֶל מוֹשָׁבֶךָ; — בְּמָה שְׁנֵי שְׁבִתְךָ שָׁמָּה?

מנואל.

עַד־יֵלֵךְ אֵלֹוּף מִנְפָרֵךְ עֲבֹדְתִי עוֹד אֶת אָבִיהוּ,
וְהוּא אֵל־אָבִיהוּ לֹא יִשְׁנֶה.

הרמן.

עוֹד רַבִּים בְּאֶרֶץ בָּנִים
וְשׁוֹנִים הֵם מֵאֲבוֹתֵיהֶם. בְּמָה אִפֹּא נִבְדְּלוּ שְׁנֵיהֶם?

מנואל.

לֹא עַל תְּאֲרָם אֲדַבֵּר וְלֹא גַם עַל־מִשְׁפַּט מְרֵאִיהֶם,
כִּי־אִם עַל־רוּחָם וְדַרְכָּם. גַּא הִנֵּה סִיגְמוֹנֵד הָאֵלֹוּף —
אֵף עָלָו הָיָה וְחַפְּשֵׁי — אִישׁ קָרְבוֹת וְאֵהָב תְּעַנְגוֹת;
לֹא גַר עִם־הַסְּפָרִים לְבִדָּד, לֹא הִפְךָ אֶת רַגְעֵי לַיְלוֹתָיו
לְלַיְלוֹת שְׁמֵרִים קוֹדְרִים, כִּי־אִם לְשִׂמְחוֹת וְלִמְשִׁתִּים,
וְהֵם שְׁבַעֲתֵים יָפוּ מִכָּל־תְּעַנְגוֹתָיו יוֹמָם;
לֹא הִלְךָ עַל־סִלְעִים לְבִדָּד וּבְקֶרֶב הַיְעָרוֹת כְּזָאֵב
וּמִשְׁנֵי אָדָם לֹא בָרַח וּמִפְּנֵי צַהֲלַת הַחַיִּים.

הרמן.

אחרים הקימם עתה — אך טובים היו ההלכות! —
 מי יתן ושבו כאלה אל-בינות החומות הישנות;
 הן הנה מראיהן פאלו נשפח כל-נה מקרפן.

מנואל.

כרעפה תחלפנה ראשונה את-בדלן ואת-אדוניהן.
 מה ראו עיני בנה!

הרמן.

יטב-נא לך עליך!
 בא-נא וספר באזני מעט מן-הדברים הרבים,
 לבעבור פלות למצער את-עַת השמרים הלזו.
 זה-כמה שמעתיך מדבר סתומות על אדות מקרה
 שקרה במקום הנה בסביבי המצודה במגדל.

מנואל.

אכן זה הנה לילה! ואנכי עוד אזכרה אותו:
 גם-נה בין ערבים הנה וערב הנה כעתה;
 העב האדמה הלזו, השטה על-ראש האגד,
 שטה עליו גם אז — עד-אחשוב כיונות היא גם-עתה:
 צח הנה וסער הרוח, והשקג על-ראשי הקרים
 החל להזהיר פתאם לאור היכח העלה;
 האלוף מנפרד כעדה ישב גם אז במגדל, —
 ונה אשר עשה מי גרע? — אף עמו היתה אז שמה
 חכרת מסעיו ולילות שמריו היחידה בחייו,
 זאת אשר מפל הנפשות החיות על-פני האדמה,
 הנפש האחת ויחידה אשר אל נכון אהבה, —
 כי שארו היתה ובשרו ושומה עליו לאתכנה —
 הנכרת עשתרת היא — בת אב... אף כס! מי רא שם

כהן-אב.

אֵיזָה אֲדוֹנֵיכֶם בְּזֶה?

הרמן.

הִנֵּה הוּא שָׁם בְּמִגְדָּל.

כהן-אב.

דְּבַר אֵלֶיךָ נְהוּיךְ.

מנואל.

אך נִבְצָרָה מֵאִישׁ מְבֹא שָׁם.
הוּא יוֹשֵׁב בְּסִתְרוֹ לְבִדּוֹ וְקִצְרָה יָד אִישׁ מִהַפְרִיעוֹ.

כהן-אב.

לְבַדִּי אִשָּׁא הַגְּמוּלָה עַל-פְּשָׁעֵי אִם פָּשַׁע יִהְיֶה —
וְאוֹלָם יְהִי מָה וְאֶרְאֶנּוּ.

הרמן.

הֵן רְאִיתוֹ בְּלִילָה הַנֶּה?

כהן-אב.

הַרְמָן, רְאֵה צוֹיְתִידֶךָ! הַתְּנַפֵּק עַל-דִּלְתֵת הָאֲלוֹהִים
וְהַחֲדֵת לִי כִי בָאתִי.

הרמן.

צוּה צוֹיְנֵנוּ מִעֲשׂוֹת כֶּן.

כהן-אב.

כִּי-עַתָּה אֵלֶיךָ וְאֵבִיָּשׁר בְּפִי אֶת-בְּאֵי בְנֵפֶשֶׁי.

מנואל.

כִּינִי וְאֲדוֹנֵי, הַעֲצֵר — רְאֵה, בְּקִשְׁתִּיךָ, חֶבֶה.

כהן-אב.

למה י

מנראל.

לך עמי בדרך הנה ואני זה אנךה.

(הולכים).

סחורה רביעי.

בחוץ המגדל.

מנפרד (לברו).

הנה כוכבים יוצאים, הירח מתנהל לאטו

על-ראשי ההרים הנוצצים בשלגם. — מה-נחמד המראהו

עם-צבא השמים אשבון, כי מראה פני הלילה

יקר ללבי פי-שבועה ממראה פני האדם.

בקסמי סתרי הצללים של-כוכבי אור צנגים

למדתי הבין השפה אשר לעולמות אחרים.

ואני זכרתי עתה: בעודני בימי עלומי,

בהיותי הלך נדד נצבתי בלילה כזה

במעגל הקולוסיאום לבינות העינים הרבים

של-רומה זאת התקיפה; לארץ הכפות השבורות

נעו העצים הקודרים בתכלת מחצית הלילה,

והכוכבים נוצצו דומם מבעד לבקיעי החרבות;

מרחוק פלב-שומר נבח על-גדות הטבר,

וקרוב מזבול הקיסרים צרח והאריך הנישוף,

ובחדלו והסל ממרחק קול זמרת המשמר הליפות,

וגוע חרש ולאטו על-פנפי הרוח הרך.

קפריסים מעבר לפראות, מאכל לשנים ודורות,

נראו מרחוק כזר על-פאתי שפת השמים —

והם הן קרובים מהמה, ורק עוד כמטחני הקשת.

באשר קיסרים שכנו — ואשר תקנן שם עתה

צפור הַלַּיְלָה בְּאֵין זְמִירוֹת בְּקֶרֶב הַחֲרֹשָׁה הַקְּטַנָּה
הַעֲלָה מִבֵּינֹת לְחַיִּים שְׁלֹמֵכֶצֶר עֲתִיק וְהָרוֹס,
וְשׂוֹלְחָה שְׂרִיגֵי צְמַחֶיהָ עַד-מִשְׁעַן הַיֶּלֶךְ הַמְּלָכִים, —
שֵׁם גִּזַּל הָאֵזוֹב אֶת-נִיר הַשָּׂדֶה לְעֶגְלוֹת הַדְּפָנִי.
אֶךְ קִרְקוֹס, מְקִיִּם שֵׁם גִּבְעוֹנוֹ עַד-שִׁפְף דָּם הַגְּלִדְיָטִים,
עוֹד עוֹמֵד וְשָׂרִידי עֵינֵי מְלָאִים גְּאוֹת תַּפְאֶרֶת;
וְאוֹלָם כְּלִמְאֵי קִיסָר וְאוֹלְמֵי אוֹגוֹסְטוֹס כַּחַד,
בְּלָם שָׁחוּ לְעַפְרָה, נִתְצוּ, וְשָׁלֵם הַהֶרֶס. —
וְאַתָּה, יְרַח מְשׁוֹטְט, הוֹפְעֶת עַל-כָּל אֵלֶּה,
וְאוֹרֵךְ הַרֶף שִׁפְכָתָה, לְרַכֵּף הַשִּׁיבָה הַזְּעוּמָה
הַשְּׁפוּכָה שֵׁם וְהַפְּתַת עַל-פְּנֵי הַעֲזוּבָה הַעֲזוּהָ,
וְנִקְיֵי הַדּוֹרוֹת מֵלֵאָתָּה בּוֹ וְהָיוּ כַּחֲדָשִׁים;
חֲלַפְתָּ עַל-כָּל אֲשֶׁר יָפָה וְנִטְשָׁתָּ אוֹתוֹ בְּיָפוֹ,
וְאֵת-אֲשֶׁר אֵינְנוּ יָפָה יִפֵּיתָ שְׁבָעִים וְשֶׁבַע,
עַד-נִהַפֵּף כְּלִי-הַכֶּפֶר לְמִקְבֹּשׁ יִפְצַת דָּת,
וְלִבִּי בִּי שָׁטַף וְעָבַר אֶת-גְּדוֹתָיו עַד לְהַשְׁתַּחֲוֹת
לְיִקְהַת הַנְּשֻׁבָה הַזֶּה: — כִּי הִנֵּה הַמְּלָכִים הַמֵּתִים,
וְהֵמָּה עֲדוּנָה בְּמוֹתָם מִחֲזִיקִים הַשְּׂרָבִיטֵי בְיָדָם
וּמְשָׁלוּ עֲדָן בְּרוּחָנוּ מְאַרְוֹנוֹת קַבְרוֹתֵיהֶם. —
כִּכָּה הָיָה הַלַּיְלָה! — וְאַמֶּנֶם נִפְלָא הַדְּבָר
כִּי אֲזַנְרָה אֵלֶּה עִמָּה בְּעֶצֶם הַלַּיְלָה הַזֶּה
אֶךְ רָאָה הִנֵּה זֹאת מִצְאָתִי: מִחֲשׁוֹבֵתֵינוּ עֲפוֹת תְּמִיד
אֶת-מְעוֹפֵן הַזֶּר וּפְרוּעַ בְּעַת אֲשֶׁר שׁוּמָה עֲלֵינוּ
לְקַבֵּץ הַיֵּטֵב וְלִשְׁיִם סְדָרִים נְכוֹנִים לְהִנֵּה.

(כהן-אב בא).

כהן-אב.

אֲדוּנֵי הַטוֹב! חֲנִי וְסִלְחָתְךָ לְעוֹנֵי שְׁנֵית
כִּי-אֶקְרַב אֵלֶיךָ עִמָּה. אֶל-תְּהִיָּה עֲנוּת קִנְאָתִי
לְרַגְזוֹ לִךְ עַל-בּוֹאֵי בַּתְּאֵם וְאֲנִי לֹא נִקְרָאתִי.

כִּלְרַע, אִם אָרַע לַעֲשׂוֹת, עָלַי לְבָדִי יִפּוֹל,
וְהַטּוֹב עַל רֵאשֶׁף יִרֵד — לוֹ אוֹכֵל וְאָמַר: עַל־לִי בָּךְ —
מִי־יִתֵּן וְאָגַע עַד־לְבָבְךָ בְּדַבְרִים אוֹ בְּתַבְשִׁלוֹת,
כִּי־עַתָּה הַפַּעַם הַצֵּלְתִּי מִדְּחִיָּה רוּחַ נְדִיבָה;
לֹא עָבַר עוֹד הַמוֹעֵד.

מנפרד.

רַק אָמַנְס לֹא יִדְעַמְנִי;
יָמֵי הַנָּה סְפוּרִים וּמַעֲשֵׂי כָלָם עָרוּכִים:
לָךְ מְנָה! פֶּן תִּדְבַק הַרְעָה גַם בָּךְ — קוּם לָךְ!

כהן־אב.

הֵן לֹא לִי־רֵאנִי תֹאמַר?

מנפרד.

לֹא אָנֹכִי הוּא הַמְּיָרָא;
וְאוֹלָם בְּתַמִּים אֲמַרְתִּי כִּי פֹה רַק שׂוֹאָה קְרוּבָה,
וְאָנִי זֶה הַפַּצְמִי הַצִּיִּרְף.

כהן־אב.

מִה־פֶּשֶׁר דְּבָרְךָ זֶה?

מנפרד.

הַבִּיטָה עַל־סְבִיבְךָ רַגַע: — מָה אַתָּה רֹאֶה בְּזֶה?

כהן־אב.

לֹא אֲרֹאֶה דְבָר.

מנפרד.

עַל־סְבִיבְךָ הַבִּיטָה, אָמַר,
וּמוֹצֵק הֵינִי —; הַגֵּד: מָה אַתָּה רֹאֶה עַתָּה?

כהן־אב.

אֶת־זֶה אֲשֶׁר יִפֹּל בְּלֵהוֹת — וְאוֹלָם אָנֹכִי לֹא אֵיכָא —
רֹאֶה אָנֹכִי צֵלָם שְׁחוֹר וְנוֹרָא וְאִיּוֹם

עלה מארץ ודמות לו כדמות אלהי השאול;
 פניו ליטים בשמלה ויצריו בענני קצה;
 ועתה הוא עומד בינינו — ואנכי לא אירא מפניו.

מנפרד.

רק טוב כי לא תירא מפניו — לא נעשה עמך פל-רע —
 אך יש פי מראה נורא כמוהו יפה בשבץ
 עצמות יבשות כמיה, ולכן אמרתי: לך!

כהן-אב.

ואנכי אענה: היה לא תהיה כזאת; לא אלך,
 צד-אם אל-השטן נלחמתי. מה-לו ומי-לו פה?

מנפרד.

מה — מה ומי לו פה? — אנכי לא קראתיו —
 בא פארום לא קרוא.

כהן-אב.

אזיה, בן-אדם אבד!
 מה ארחים כאלה בביתך? — מה אדאג לך לאתריהך
 למה הוא מביט אליה ככה ואתה אליו? —
 אזי לי, את-פניו גלה: על-מצחו חרש הרעם
 פתחי שקיטות אותותיו — ומני עפעפי עיניו
 יביט נצח השאול — הוי, כהר קום ובכר! —

מנפרד.

בלה שאלתך נצא!

הרוח.

בא! —

כהן-אב.

מי אתה זה,
 צתה יצור לא-ידיעתי? ענני! דבר אלי! —

הרוח.

שָׁטַן הָאִישׁ הַלְוָה. — בָּא! כִּי בָּא הַמוֹעֵד.

מנפרד.

נִכּוֹן אָנִי לְקַלְדֹּבֵר, וְרַק פָּחַשׁ אֶכְחַשׁ כִּי תוֹכֵל
לְקַרְאוֹ לְמַשְׁפָּט אוֹתִי. מִיָּזָה שְׁלֶחֶף הִנֵּה?

הרוח.

עוֹד כְּעַט וְתִקְעָה — בָּא! בָּא!

מנפרד.

אָנִי פְּקֻדְמִי

צַל יְצוּרִים גְּדוֹלִים נִמְקָה וְעַם אֲדוֹנֶיךָ שְׂרִיתִי. —
גֵּשׁ הַלְּצָה:

הרוח.

כִּן־אֲדָם! עֲמֶךָ בָּהָה — בָּא! אֲמַרְתִּי.

מנפרד.

יִבְעֲתִי וְגַם זֶה יוֹדֵעַ אֲנִי כִּי עֲתִי בָּהָה,
אֶף לֹא לְרוּחַ כְּמוֶךָ אֶסְגִּיר אֶת נִשְׁמַתִּי.
לָךְ! כַּאֲשֶׁר הִיָּתִי כִּן־אֲמוֹת — אָנִי לְבִדְיִ.

הרוח.

כִּי עֲתֵהֲנָה אֶקְרָא אֶת־אֲחֵי צְלִי. — נִגְלֵנָה!

(רוחות באים)

כהן־אב.

גֵּשׁוּ הַלְּצָה, הַמְשִׁהִיתִים! — גֵּשׁוּ רְלָאָה! צוּרִיתִכֶם. —
אִין שְׁלִטוֹן לְכֶם בְּאֲשֶׁר לְרֵצַת אֱלֹהִים הַשְׁלִטוֹן,
הִנֵּה אָנִי כְּשֹׁבֵעַ אִתְּכֶם בְּשֶׁם —

הרוח.

הוי זקן!

נדענו את עצמנו ואת כהנתך ומשלתנו;
אל משחת את דבריך הקדושים ללא הועיל.
לשוא יהי עמלך: האיש הזה הוא לנו.
ואני זה אקרא אליו עוד הפעם: בא!

מנפרד.

בקרי עמכם אלף! — אם אמנם תחוש נפשי
פי נשמתי בי דעכת — אך עמכם אלף קרי!
לא אלף מזה כל עוד בי נשמת הים זאת
להשיב בפניכם בוזי, ולח בי להאבק
עם רוחות, ולו כמוכם. אפס אם בחזקה
תאמרו לקחתני — קחו עצם עצם לבדה.

הרוח.

הוי בן אדם ממרה! הזה הוא רב המגים
אשר אמר בלבבו להדור לעולמות לא יראו
ולדמות כמעט אלינו? — הניש פי באמת ככה
אהבת את החיים? את החיים אשר ככה
הציקו לך מעודך?

מנפרד.

שטן שקר, בזאת תכובו!

רגעי חיי, נדעתי, פי המה לי אחרונים
ולמלט לי לא אחפוץ מהם אף רגע אחד;
לא עם המות אאבק, ורק עמך ועם משלחת
מלאכיה אלה פה העטרים אליך מסביב:
זה כחי החולף עמה לא בברית קניתי לי
אשר פרמי עם צדקה, פיאם בלב-למודים —

הַיָּאֵשׁ לְבִי - בְּחֶרֶף נִפְשִׁי - וּבְמִנּוּתִי לִי מְעוּדֵי
 לִילֵי שְׁמָרִים רַבִּים - בְּגִבֹר רוּחֵי חַיִּלִּים -
 וּבְחֶקֶר חֲכָמַת קְדָמוֹנִים - בְּעוֹד הַתְּהַלְכִּנוּ בְּאֶרֶץ
 בְּנֵי אָדָם יַחַד עִם-רוּחוֹת פְּהֵתֶהֱלֶךְ אִישׁ עִם-אָחִיו
 וְלֹא נִתְּנָה לָהֶם יִתְרוֹן שְׁלֵטוֹן. - וְאֲנִי עַל-פְּתֵי אֶסְמוּךָ -
 אֵלֶיךָ בְּקָרִי - אֲמָאן - בְּרַגְלֵי אֲבַעַט וּבְאֶבְנֶה.

הרוח.

וְאוֹלָם פִּשְׁעֶיךָ הַרְבִּים הִלֵּא הֵמָּה עָשׂוּ אִתְּךָ -

מנפרד.

מֶה לְפִשְׁעִים וְלִיצוּרִים כְּמוֹךָ עָמָה פֹּה ?
 הַבִּפְשָׁעִים חֲדָשִׁים אִפּוֹא, הַגְּדוּלָּיִם מִן-הַרְאִשׁוֹנִים
 נִעְנַשׁ עַל-הַרְאִשׁוֹנִים? - לָךְ-לָךְ לְשִׂאֵלְךָ!
 אֵין שְׁלֵטוֹן לָךְ עַלִּי - אֶת-זֹאת אָחוּשׁ בְּנִפְשִׁי;
 לֹא אֶהְיֶה לָךְ לְנֶצַח - אֶת-זֹאת אֲדַע בְּנִפְשִׁי:
 אֵת עֲשִׂיתִי - עֲשִׂיתִי; בְּלִבִּי אֶשָּׂא מִצּוֹקוֹת
 אֲשֶׁר עֲדֵעוֹלָם תִּקְצַר יָדְךָ לְהוֹסִיף עָלַיְהֵן עַד-מָה;
 הָרוּחַ, רוּחַ הַנֶּצַח, הוּא הוּא הַגּוֹמֵל לְנִפְשׁוֹ
 תַּחַת כְּלִמְחֻשְׁבוֹתָיו הַטּוֹבוֹת וְהַרְעוֹת יַחַד -
 וְהוּא לְנִפְשׁוֹ מְקוֹר הַרְעָה וְהוּא לְנִפְשׁוֹ גַם אֶתְרִיתָה -
 וְהוּא לְנִפְשׁוֹ גַם הַזְּמַן וְהוּא לְנִפְשׁוֹ גַם הַמְּקוֹם -
 וּבְפִשׁוּט הַנֶּפֶשׁ פְּנִימָה מִעֲלִיָּה הַלְבוּשׁ הַחוּלְךָ
 לֹא תַצְטוֹף צָבַע מְרִאוֹת מִן-הַחוּלְפִים שְׂמַחוּךָ;
 רַק שְׂקוּצָה הִיא כְּתֻמָּה בִּיגוֹנָה אוּ בְשׁוֹנָה,
 שֶׁהֵם, לְפִי תְכוּיִנְתָּה, נוֹלָדִים עָמָה יַחַד. -
 לֹא אַתָּה הַדַּחְתָּנִי וְלֹא כִּלְתָה לְהַדִּיחָנִי;
 לֹא הֵייתִי לָךְ לְמַדְח וּשְׂלָלְךָ גַם אֵינְנִי -
 לְמַהְרָסִי הֵייתִי אֲנִכְלִי, וְכָכָה אֶהְיֶה מִצָּתָה. -

סורו, נוסו מזה, בני תפת מהלכי שולל!
 הוזה בי יד המות - ואולם לא ידכם אתם!
 (הרוחות נעלמים).

כהן-אב.

איה, מה הורו פניך - שפתיהך הלבנו ככה -
 לךך מתאמץ לנשום - מגרונך הנחר מתמלטים
 שבבי קולות יגעים; - התפלל אל-אלהיהך -
 התפלל - ולו רק בקרב - רק ככה אל-נא תמות.

מנפרד.

בא קצי - עיני הפהות לא תוכלנה עוד לראותך -
 מסביב סבב סבב פל-דבר - גם האדמה
 תנוד תחתינה - שיום - תנלי את-ידך.

כהן-אב.

גדה היא - קר הוא - צד-הלב - רק תפלה אחת -
 אוי לי! מה-לךך?

מנפרד.

נקו! לא יקשה ככה למות.
 (מנסה מת).

כהן-אב.

גוע - הרנשאף נשמתו ותעף מעל פני הארץ -
 לאן? נראתי לתשוב על-זאת - אף הנה גוע.

